

MARCELOVÁ
MARCELHÁZA

PROGRAM hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová

Obec Marcelová

Obecný úrad:

Námestie Slobody 1199

946 32 Marcelová

Okres: Komárno

Samosprávny kraj: Nitriansky

IČO: 00306550

DIČ: 2021046687

www.marcelova.sk

obecmarcelova@marcelova.sk

Tel.: +421 (0)35/7798 301

Tel./Fax: +421 (0)35/7798 422

OBSAH:

1. ÚVOD	5
2. Charakteristika riešeného územia.....	6
2.1 Všeobecný popis územia a analýza súčasného stavu.....	6
Čelenie z hľadiska územnosprávneho.....	7
Výhody a nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia.....	7
Hustota obyvateľstva v obci Marcelová k 31. 12. 2011.....	8
Historické a kultúrne pamiatky.....	8
Hlavné prírodné zdroje.....	8
Dopravná infraštruktúra.....	8
Priemyselná infraštruktúra.....	11
Infraštruktúra CR.....	12
2.2 Charakteristika prírodného prostredia.....	13
Geografické a prírodné útvary, CHKO,	
(rieky, potoky, chránené rastliny a živočíchy).....	13
Pôda, pôdny fond, štruktúra pôd, poľnohospodárska a ostatná pôda.....	13
Lesné pozemky a ich štruktúra.....	15
Vodné plochy.....	15
Klimatické pomery.....	16
Geológia územia.....	17
Výskyt nerastných surovín.....	18
Kvalita environmentu, trvalé ekologické záťaž.....	19
Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) (biocentrá, biokoridory)	
chránené oblasti (CHO, CHA, PP).....	24
2.3 Charakteristika stavu vývoja obyvateľstva.....	27
Základná demografia.....	27
Vývoj počtu obyvateľstva v obci Marcelová.....	28
Počet obyvateľov podľa pohlavia a vekových kategórií (predproduktívne,	
produktívne, poproduktívne).....	29
Štruktúra obyvateľstva z hľadiska ekonomickej aktivity.....	30
Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovom počte obyvateľstva	
Priemerný vek.....	31
Strom života.....	32
Národnostné zloženie.....	33
Vierovyznanie.....	34
Najvyššie dosiahnuté vzdelanie.....	35
2.4 Štruktúra spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických	
zdrojov.....	37

Školstvo.....	37
Zdravotné a sociálne služby.....	38
Samosprávne a štátnosprávne orgány a ich kompetencie, organizácie aktívne v regionálnom rozvoji a miestnom rozvoji a ich kompetencie.....	41
Mimovládne organizácie.....	42
Kultúra a história.....	44
Pamiatky a pamätihodnosti.....	47
Kalendár podujatí.....	49
2.5 Štruktúra materiálnych vzťahov.....	50
Rozvojové dokumenty.....	50
Charakteristika občianskej vybavenosti.....	50
Domový a bytový fond.....	51
Technická vybavenosť.....	53
Environmentálna infraštruktúra.....	54
Spoločenské, športové a rekreačné zariadenia.....	57
2.6 Ekonomická štruktúra, podnikanie, zamestnanosť.....	59
Štruktúra podnikania na riešenom území (počet subjektov, primárna, sekundárna a terciárna sféra.....	60
Štruktúra podľa právnej formy.....	60
Kategorizácia podnikov zoznam najväčších podnikov.....	61
Cestovný ruch.....	62
Nezamestnanosť.....	64
Veková štruktúra nezamestnaných.....	67
Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných.....	68
2.7 Prehľad realizovaných investícií.....	72
Rok 2011.....	72
Rok 2012.....	73
Rok 2013.....	74
2.8 Cezhraničná spolupráca.....	75
3. SWOT analýzy.....	76
3.1 Riešeného územia.....	76
3.2 Prírodného prostredia, životného prostredia.....	77
3.3 Vývoja obyvateľstva.....	78
3.4 Spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov.....	79
3.5 Ekonomická štruktúra.....	80
3.6 Cezhraničná spolupráca.....	81
4 Problémová analýza a stanovenie rozvojových priorít.....	83

Životné prostredie.....	83
Verejná infraštruktúra.....	83
Spoločenský život.....	84
Hospodárstvo.....	84
Cezhraničná spolupráca.....	85
4.1 Identifikácia problémových okruhov.....	86
4.2 Definovanie priorít rozvoja územia.....	88
5. Zostavenie strategického rámca.....	88
5.1 Vízia, strategický cieľ, strategické priority a špecifické ciele.....	88
Oblasť Občianskej vybavenosti	88
Oblasť Technickej infraštruktúry	89
Oblasť Podpory podnikania	89
Oblasť Zdravotníctva a sociálnych vecí.....	90
Oblasť Kultúry a športu	92
Oblasť Životného prostredia	93
Oblasť Školstva a ľudských zdrojov	94
5.2 Akčný a finančný plán na roky 2014 – 2016	96
5.3. Implementačný a monitorovací rámec	99
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	105
6. Záver	106
Použitá literatúra	107

1. ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová na základe zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2006. Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová bola realizovaná v roku 2010 podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Cieľom predkladanej práce je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Marcelová – nachádzajúcej sa na juhozápadnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Vlastne je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Tento programový dokument je previazaný so sektorovými operačnými programami prioritných odvetví rezortov v rámci Národného plánu regionálneho rozvoja SR a Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ako aj Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015, Územným plánom veľkého územného celku Nitriansky kraj a Územným plánom obce Marcelová. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri vypracovaní programového dokumentu boli zohľadnené aj priority Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ako aj jeho strategický cieľ: výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Do stratégie rozvoja obce Marcelová taktiež boli zakompované ciele a priority 4 rozvojových osí Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013.

Na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR rozvojová stratégia obce – vychádzajúc z Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013 – je postavená na troch strategických prioritách a ich troch cieľoch, ktoré sa budú snažiť prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2007-2013 naplniť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Marcelovej, čo bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

2. Charakteristika riešeného územia

2.1 Všeobecný popis územia a analýza súčasného stavu

Obec Marcelová sa rozprestiera v južnej časti Slovenska na Podunajskej nížine 15 km od známeho pohraničného mesta Komárno. S počtom obyvateľov 3 740 osôb sa obec radí medzi najväčšie obce regiónu.

Obec s názvom Marcelová vznikla zlúčením obce Marcelová a Krátke Kesy v roku 1942. Katastrálne územie obce hraničí so Svätým Petrom, Chotínom, Šrobárovou, Ižou, Patincami, Virtom a Radvaňom nad Dunajom.

Obec sa nachádza na ceste medzi Komáromom a Štúrovom a susedí s obcami Chotín, Šrobárová, Virt. Obec sa rozkladá takmer úplne na rovine o rozlohe 3 200 ha. Prírodné rezervácie Marcelovské Piesky má rozlohu 4,5 ha a nachádza sa v k.ú. Krátke Kesy a prírodné rezervácie Pohrebište má rozlohu 69,3 ha a nachádza sa v k.ú. Marcelová. Na chránenom území, ktoré je pozostatkom niekdajšieho vysušeného močiaru, lemuje topole a vrbý vodnú plochu s trstinovým porastom. V okolí Marcelovej vidno mierne vyvýšeniny z naviateho piesku, na ktorých rastú agáty.

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina. Riešené územie – územie obce Marcelová – sa nachádza na hranici celkov Podunajská rovina a Podunajská pahorkatina (väčšia časť územia – severovýchodná časť – patrí do Podunajskej pahorkatiny, v rámci nej do oddielu Hronská pahorkatina).

Základná charakteristika (31. 12. 2011)

Kód obce	501239
Názov okresu	Komárno
Názov kraja	Nitriansky
Štatú obce	obec
PSČ	94632
Telefónne smerové číslo	035
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1353
Nadmorská výška obce - v m	112
Celková výmera územia obce [m2]	35749571
Hustota obyvateľstva na [km2]	108

Čelenie z hľadiska územnosprávneho

Územie obce je územný celok, ktorý tvoria 2 katastrálne územia, a to katastrálne územie Marcelová a katastrálne územie Krátke Kesy. Obec Marcelová sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej len SR).

Z hľadiska územnosprávneho členenia obec Marcelová spadá do:

- Západoslovenského kraja (NUTS II)
- Nitrianskeho kraja (NUTS III)
- Okres Komárno (NUTS IV)

Výhody a nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia

Tabuľka 2.1.1 Výhody a nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia obce Marcelová

Výhody	Nevýhody
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom a k dopravným koridorom • Absencia väčších zdrojov znečisťovania životného prostredia • Priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • Významné kultúrno-historické objekty • Úrodná pôda na väčšine územia • Veľké zásoby pitnej ale i termálnej vody • Prítomnosť ČOV • Dobré pokrytie obce GSM signálom 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trv. trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda • Nevyhovujúci stav protipovodňových zariadení • Nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby • Zlý technický stav miestnych komunikácií • Chýbajúca kanalizácia pre väčšinu domácností a organizácií

- Dostupnosť širokopásmeho internetu

Hustota obyvateľstva v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Tabuľka 2.1.2 Hustota obyvateľstva v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Počet obyvateľov k 31. 12. 2011	Rozloha územia (m2)	Hustota obyvateľstva na 1 km2
3740	35749571	105

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Historické a kultúrne pamiatky

Na území obce Marcelová sa nachádzajú 4 kultúrne pamiatky. Jedná sa predovšetkým o pamiatky sakrálnnej architektúry.

Pamiatkový objekt	Zaužívaný názov PO	Bližšie určenie PO	Číslo UZPF
PODSTAVEC		Kameň	2105
SÚSOŠIE	súsošie sv.Anny s P.M.	sv. Anna a Panna Mária	2105
PODSTAVEC		Kameň	311
SOCHA	socha Panny Márie bolestnej	Panna Mária Bolestná	311

Zdroj: www.pamiatky.sk

Hlavné prírodné zdroje

Územie obce Marcelová sa zaraďuje do úmoria čierneho mora. Obec patrí do povodia toku Duanaj.

Cez riešené územie preteká viac odvodňovaco-zavlažovacích kanálov:

- Patinský kanál,
- Konopný kanál,
- Chotínsky kanál,
- Sedmerovský kanál,
- Radvanský kanál,
- Lieskovský kanál.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.

V blízkosti riešeného územia prechádzajú významné európske dopravné ťahy:

- európsky multimodálny koridor č. VII (vodná cesta Dunaj),
- európsky multimodálny koridor č. IV (Berlín/Norimberg – Praha – Kúty – Bratislava – Nové Zámky / Komárno – Štúrovo – MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy).

Obec má relatívne dobrú dopravnú polohu aj vo vzťahu k diaľničnému systému Európy: 45 km južne od obce, na území Maďarskej republiky prechádza diaľnica E75. Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim v blízkosti riešeného územia je cesta I. triedy I/64. Tento ťah v ďalekom výhľade môže byť v zmysle vládou schváleného „Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest“ v úseku Nitra – Nové Zámky – Komárno – hranica SR/MR prehodnotený a zaradený do siete rýchlostných ciest – Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 navrhuje ako výhľadový rýchlostný cestný ťah siete TINA prepojenie križovatky diaľnice D1 Hlohovec – Nitra – Nové Zámky – Komárno – št. hranica MR – Komárom – diaľnica M1.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Medzi cestou a oploteniami rodinných domov sú úzke pásy zelene a stromov. Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov, ako aj skvalitniť miestne komunikácie. V strednodobom horizonte je potrebná rozsiahla rekonštrukcia miestnych komunikácií.

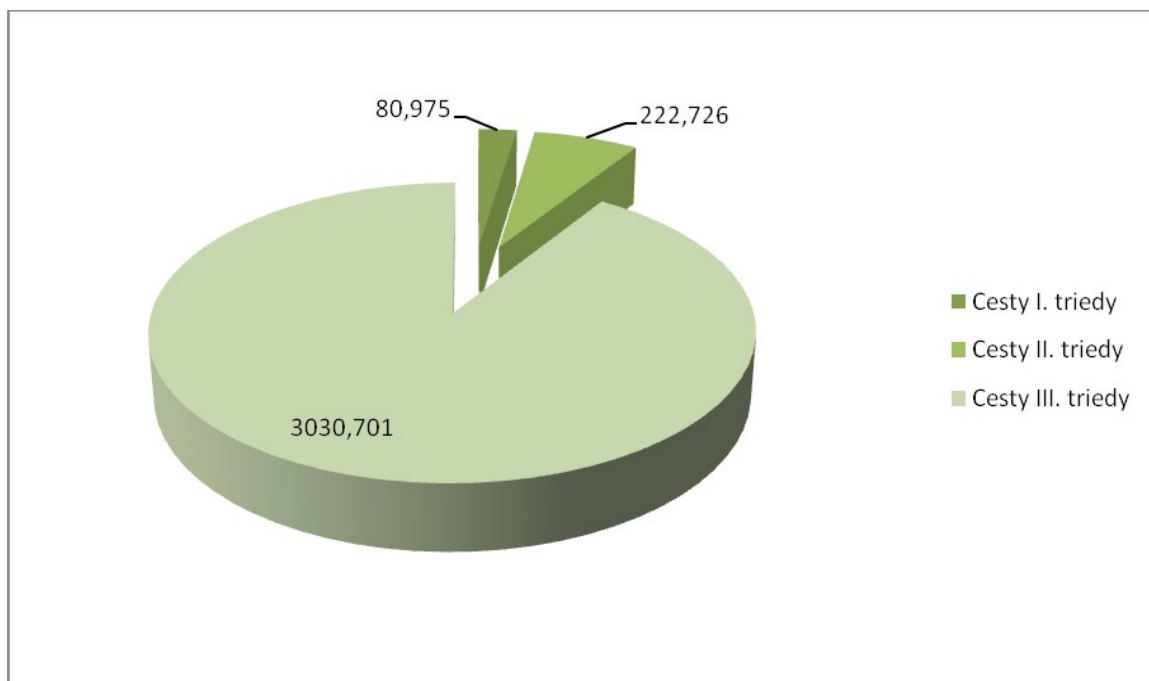
V perspektíve dopravnú polohu záujmového územia kladne ovplyvní aj výstavba plánovanej rýchlostnej komunikácie R7 (Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Lučenec).

Tab. 2.1.3 Dĺžka cestných komunikácií v okrese Komárno[v km]

správca	okres	diaľnice	diaľničné privádzače	rýchlostné cesty	privádzače rýchlostných km	cesty I. triedy	cesty II. triedy	cesty III. triedy	spolu
RSÚC a.s KN	Komárno	-	-	-	-	-	80,975	222,726	3030,701

Zdroj: www.sdb.sk

Graf 2.1.1: Dĺžka cestných komunikácií v okrese Komárno[v km]

Železničná doprava

Obec Marcelová nie je priamo napojená na európsky železničný systém. Najbližšia železničná stanica je vzdialená na 7 km od obce, nachádza sa v obci Chotín na trati č. 135 Nové Zámky – Komárno – Komárom (MR). Trať č. 135 je elektrifikovaná.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do obvodného/okresného centra Komárno (17 km),
- cesty do najväčšieho nadregionálneho centra v riešenom regióne Nové Zámky (31 km),
- cesty do regionálneho uzla Štúrovo (50 km),
- cesty do krajského centra Nitra (69 km) na linke Komárno-Nové Zámky-Šurany-Nitra,
- cesty do hlavného mesta Bratislava (120 km) na linke Štúrovo-Komárno-Veľký Meder-Dunajská Streda-Bratislava.

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má autobusová preprava prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje SAD Nové Zámky a.s..

Ostatné druhy dopravy

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy.

V blízkosti riešeného územia prechádza najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku, Dunajská cykloturistická cesta, ktorá má veľký medzinárodný význam.

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v 120 km vzdialenosti v Bratislave, resp. na území Maďarska v Budapešti. Regionálnym letiskom v Nitrianskom kraji je medzinárodné verejné letisko pre nepravidelnú leteckú dopravu v Nitre – Janíkovciach, ktorému bol udelený medzinárodný štatút.

Priemyselná infraštruktúra

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v okrese/obvode Komárno) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselnú výrobu obce predstavujú najmä podniky:

- OSEVA SLOVAKIA s.r.o. - výroba poľnohospodárskych produktov rastlinnej výroby, výroba strojov pre poľnohospodárstvo a ich náhradných dielov,
- Fruit Distillery Cooperation s.r.o. - výroba prvotriednych odrodových ovocných destilátov.

Z ostatných priemyselných odvetví obce vyniká ťažobný priemysel (B & T Marcelová s.r.o. – ťažba piesku) a potravinársky priemysel (Mogyi Slovakia s.r.o. - sa zaoberá pražením, balením a distribúciou olejnatých semien a taktiež lúpaním potravinárskej slnečnice). Ďalšie priemyselné odvetvia zastupujú predovšetkým samostatne zárobkovo činné osoby so svojimi domácimi aktivitami, ako stolárstvo, zámočníctvo, výroba drevených predmetov atď.

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

Infraštruktúra CR

Infraštruktúra cestovného ruchu tvorí súhrn organizačno-technických predpokladov pre uspokojenie potrieb účastníkov CR v danom území. Základnými zložkami infraštruktúry sú: ubytovacie, stravovacie, športovo – rekreačné, sprostredkovateľské zariadenia, dopravné zariadenia, kultúrno-historické objekty a pamiatky, zariadenia komunálnych služieb, atď.. Ponuka služieb v obci a príslušnej regióne je zameraná na priemerne náročnú klientelu.

Obec Marcelová má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie -hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky a vínnej turistiky.

Širší priestor obce Marcelová sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Komárno – mesto je významným kultúrnym centrom (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna,
- mesto Hurbanovo – najväčšou turistickou atrakciou mesta je Slovenská ústredná hviezdáreň; hviezdáreň poskytuje programy pre verejnosť: projekciu videofilmov s astronomickou tematikou a v prípade priaznivého počasia verejné pozorovanie astronomických objektov,
- mesto Komárom (na území Maďarskej republiky) – mesto je významným centrom kúpeľného cestovného ruchu, · obec Patince – najvyhľadávanejšia kúpeľná obec na južnom Slovensku, od júna 2006 termálne kúpalisko má celoročnú prevádzku,
- obec Iža – vyhľadávaná obec s významnou arch. lokalitou (otvorené sídlisko z doby rímskej – Kelemantia),
- ostatné lokality vínnej turistiky v blízkych obciach (Bátorove Kosihy, Moča atď.).

2.2 Charakteristika prírodného prostredia

Geografické a prírodné útvary, CHKO, (rieky, potoky, chránené rastliny a živočíchy)

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie

(lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v severnej polovici riešeného územia . Predstavujú dubové, cerovo-dubové lesy, dubovo-hrabové lesy a ponticko-panonské dubové lesy. V južnej polovici územia obce potenciálnu prirodzenú vegetáciu tvoria jaseňovo-brestovo- dubové a jelšové lužné lesy.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Pôda, pôdny fond, štruktúra pôd, poľnohospodárska a ostatná pôda

V k.ú. obce prevládajú piesočnato-hlinité, hlinito-piesočné a piesočné pôdne druhy. Miestami sa však (popri severnej a južnej hranici riešeného územia) vyskytujú aj hlinité pôdy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je slabá. Hlavné pôdne typy v k.ú. obce sú:

- černozeme karbonátové a černozeme, sprievodné regosoly (na karbonátových pieskoch miestami s tenkým prekryvom spraší),
- regosoly až černozeme prevažne na karbonátových pieskoch,
- čiernice karbonátové a čiernice glejové, sporadicky zasolené alkalické pôdy,

- černozeme slabo glejové, prevažne karbonátové, sprievodné čiernice a čiernice glejové (na starých fluvialných sedimentoch).

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká – v riešenom území sa nachádzajú produkčné pôdy.

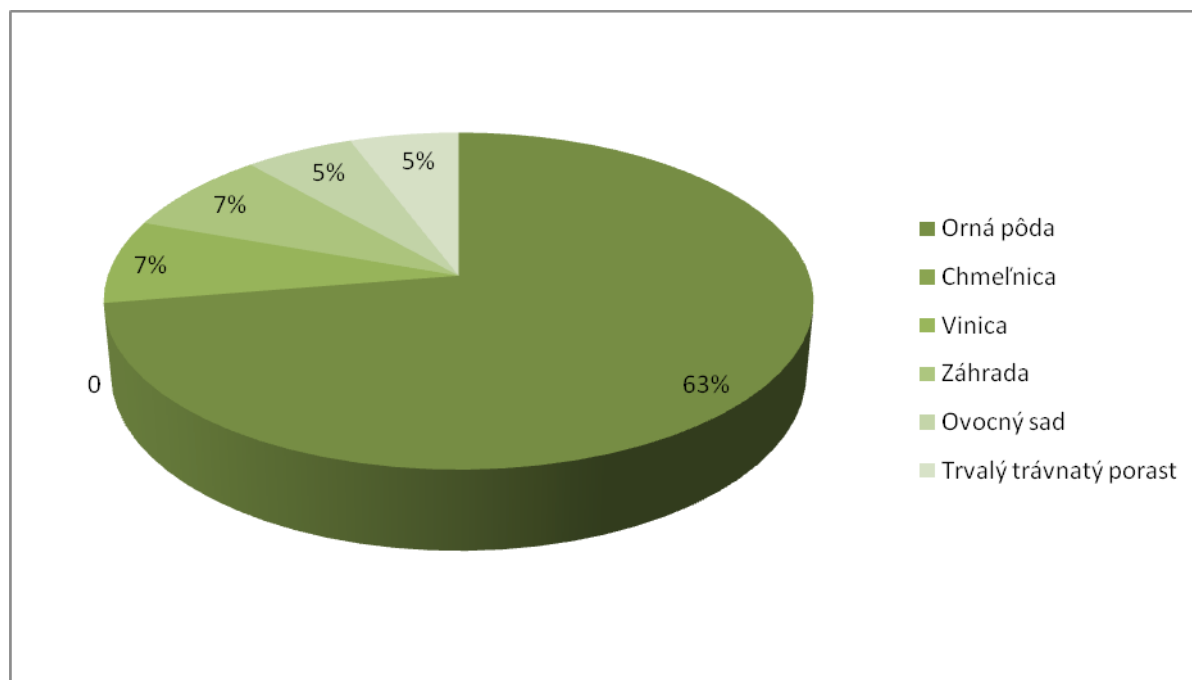
Na väčšine územia obce ide o nížinnú rovinnú oráčino-lúčno-lesnú krajinu, popri ktorej na malej ploche sa vyskytuje aj nížinná pahorkatinová oráčino-lesná krajina, ako aj nížinná rovinná oráčinová krajina.

Tab. 2.2.1: Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Marcelová (v ha)

Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Orná pôda	Chmeľ-nica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
35 749 571	27 272 334	22 827 38	0	1 346 348	1 248 91	438 351	411 306

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Graf 2.2.1: Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Marcelová (v ha)

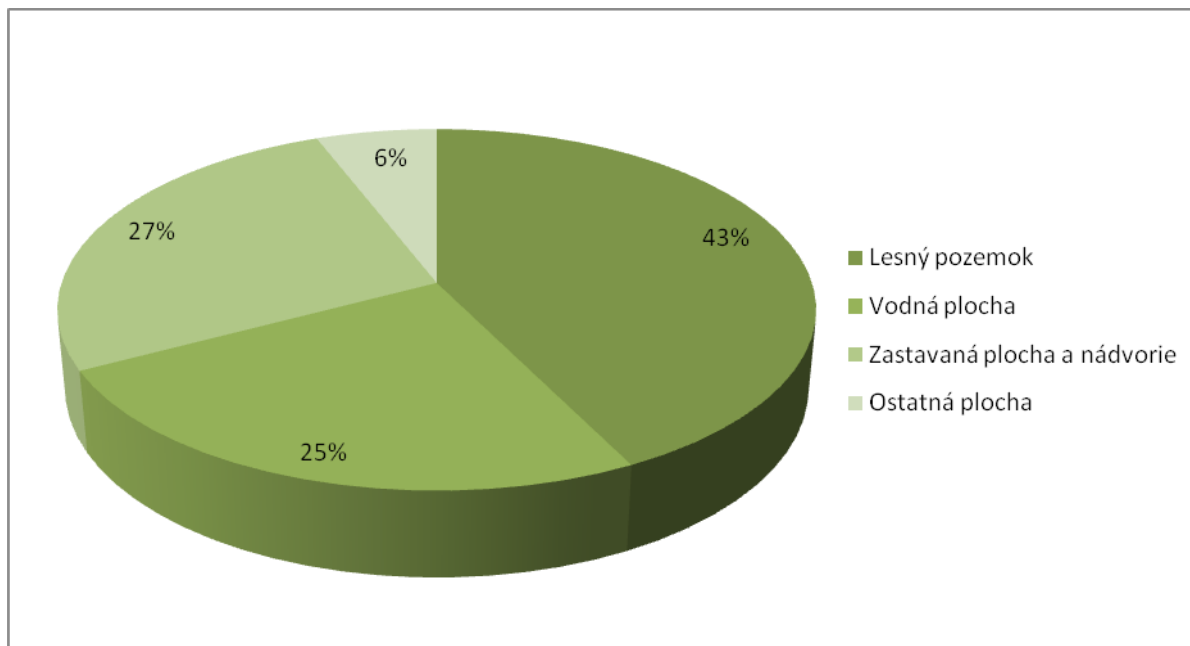
Celková výmera územia obce Marcelová predstavuje celkom 35 749 571 ha. V aspekte využitia pôdneho fondu až 63,85 % predstavuje z celkovej výmery územia orná pôda (22 827 638 ha), vinice a záhrady zhodne po 7,26 %, taktiež ovocné sady a trvalé trávnaté porasty predstavujú 5,17% z celkovej výmery územia.

Tab. 2.2.2 : Výmera nepoľnohospodárskej pôdy v obci Marcelová

Celková výmera	
	35 749 571

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Graf. 2.2.2 : Výmera nepoľnohospodárskej pôdy v obci Marcelová

Zastavaná plocha sa nachádza na 6,29 % územia. Lesná a vodná plocha tvoria zhodne 15,99% podiel z celkovej výmery územia. Celkovo pôdny fond územia Marcelovej tvorí 76,29% poľnohospodárska pôda a 23,71% nepoľnohospodárska pôda.

Lesné pozemky a ich štruktúra

Celková výmera lesných pozemkov na území okresu Komárna je 69 807 423 ha. Lesná plocha územia obce Marcelová predstavuje len 10,18 % katastra. Celková výmera lesných pozemkov je vo výmere 3 639 434 ha.

Vodné plochy

Územie obce Marcelová patrí do povodia toku Dunaj. Dlhodobý priemerný prietok Dunaja v Komárne je 2 290 m³/s. V porovnaní s dlhodobým priemerným mesačným prietokom na Dunaji nadpriemerné vodné mesiace sú marec, apríl, máj a jún (maximum).

Režim podzemnej vody v riešenej oblasti ovplyvňuje spomenutý veľtok - Dunaj. Cez riešené územie preteká viac odvodňovaco-zavlažovacích kanálov – Patinský kanál, Konopný kanál, Chotínsky kanál, Sedmerovský kanál, Radvanský kanál, Lieskovský kanál. Na vybudovaných odvodňovaco-

zavlažovacích kanáloch je prietok regulovaný manipuláciou so stavidlami v závislosti od hladinového režimu a požiadaviek na povrchovú vodu, resp. na odvodnenie tej-ktorej oblasti.

Riešené územie je bohaté na geotermálne vody, ktoré predstavujú veľký potenciál pre využívanie v poľnohospodárstve (na vykurovanie skleníkov, fóliovníkov) a v cestovnom ruchu (na zabezpečenie termálneho kúpaliska).

Klimatické pomery (priemerná teplota, zrážková činnosť – úhrn zrážok, snehová prikrývka)

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Tab. 2.2.3: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok	Amplitúda
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19	20,5	19,6	15,7	10	5	0,6	9,9	22,6

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Zaujímavé územie nie je len našou najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Tab. 2.2.4 Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	6,9	6,9	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Tab. 2.2.5: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok (v mm)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Zrážky(mm)	32	33	37	43	56	62	60	48	42	48	50	44	555

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Tab.2.2.6: Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35,0

Zdroj: Lukniš a kol. (1972)

Z hľadiska veterných pomerov obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Geológia územia

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad väčšej časti – severnej polovice – riešeného územia je tvorený kvartérnymi pleistocénnymi formami: spraše a sprašové hliny, viate piesky a pieskové duny, fluviálne štrkopieskové terasy (prevažne risské). Do južnej polovice k.ú. obce zasahujú aj kvartérne holocénne nivné sedimenty.

Základné kvartérne útvary územia obce:

- fluviálne sedimenty stredných terás so sprašovým krytom (riss),
- fluviálne sedimenty stredných terás (riss),
- fluviálno-nivné sedimenty (holocén),
- viate piesky (würm až holocén),

- nesúvislé plytké stráňové a podstráňové sedimenty na nespevnených neogénnych sedimentoch (tvoria najsevernejšiu časť územia)

V riešenom území sa vyskytujú tieto základné typy reliéfu:

- reliéf nížinných pahorkatín (najsevernejšia časť územia obce),
- reliéf zvlnených rovín,
- reliéf rovín a nív (najjužnejšia časť územia obce).

Na základe exogénnych procesov väčšia časť k.ú. obce (severná polovica) je akumuláčno-eróznym reliéfom s nasledujúcimi subtypmi:

- fluviálno-eolický reliéf – fluviálno-eolická zvlnená rovina – reliéf so slabým uplatnením litológie,
- fluviálno-eolický reliéf – fluviálno-eolická zvlnená rovina - reliéf s nepatrným uplatnením litológie,
- proluviálno-eolický reliéf – proluviálno-eolická zvlnená rovina - reliéf so slabým uplatnením litológie.

Na základe exogénnych procesov menšia časť k.ú. obce (južná polovica) je akumuláčným reliéfom s nasledujúcim subtypom:

- fluviálny reliéf – fluviálna rovina – reliéf s nepatrným uplatnením litológie.

Z hľadiska hydrogeologického podklad väčšej časti riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky význačnejších terás a náplavových kužeľov - priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová – dobrá. V južnej polovici riešeného územia sa však nachádzajú aj kvartérne piesky a štrky prekryté sprašou (priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová - veľmi dobrá), ako aj kvartérne pokryvy viatych pieskov a duny (priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová - dobrá až slabá). V najsevernejšej časti riešeného územia podklad tvoria neogénne súvrstvia ílov, slieňov a pieskov (mladší neogén) prekryté sprašou (priepustnosť zvodnených vrstiev je pórová – dobrá až slabá).

Typ podzemnej vody dopĺňanej: na väčšine riešeného územia striedavo podzemnými vodami zo susedných území a zo zrážok, kým na menšej časti územia – v najsevernejšej časti územia – menej ako 30% zo zrážok. Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska.

Výskyt nerastných surovín

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné

nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov a pieskov nadregionálneho významu.

Dobývacie priestory výhradných ložísk

V rámci Nitrianskeho kraja sa v okrese Komárno nachádza jeden dobývací priestor. Dobývací priestor je zároveň aj chráneným ložiskovým územím v danom okrese. V rámci okresu sa nachádza 11 ložísk nevyhradených nerastov.

Tab. 2.2.7 Dobývací priestor v okrese Komárno

Názov DP (názov ložiska)	Surovina
Krátke Kesy (Marcelová)	mineralizované I – Br vody

Zdroj: OBÚ Bratislava, OBÚ Prievidza, 2005

Tab. 2.2.8 Ložiská nevyhradených nerastov v okrese Komárno

Číslo lož.	Názov DP (názov ložiska)	Surovina
1.	Bajč - Vlkanovo	štrkopiesky a piesky
2.	Hurbanovo - Konkoly	štrkopiesky a piesky
3.	Hurbanovo	štrkopiesky a piesky
4.	Imeľ	štrkopiesky a piesky
5.	Lipové	štrkopiesky a piesky
6.	Marcelová	štrkopiesky a piesky
7.	Nesvady (JRD)	štrkopiesky a piesky
8.	Nesvady (AGRORENT a.s.)	štrkopiesky a piesky
9.	Nesvady I	štrkopiesky a piesky
10.	Trávník (ACT – Trávník, s.r.o.)	štrkopiesky a piesky
11.	Trávník I	štrkopiesky a piesky

Zdroj: OBÚ Prievidza, OBÚ Bratislava 2005

Kvalita environmentu, trvalé ekologické záťaž

Vodná erózia

Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie patrí okres Komárno do kategórie s nepatrnou až slabou (miernou) eróziou. Ide najmä o pôdy na fluvialných rovinách s miernou, mierne silnou až intenzívnou defláciou. Pomerne intenzívne prejavy vodnej erózie pôd sú v oblasti Nitrianskej pahorkatiny (Záľužianska pahorkatina) s pôdami na sprašových pokryvoch. Veľmi intenzívne procesy vodnej erózie sa vyskytujú u černoziemných a hnedozemných pôdach a luvizemiach, nasvahovitejších polohách pahorkatín.

Tab.2.2.9 : Prehľad reálnej vodnej erózie v okrese Komárno

Okres	Reálna erózia (ha)
Komárno	3 373,37

Zdroj: VÚPOP

Veterná erózia

Z hľadiska kvality pôdneho fondu prevažná časť riešeného územia disponuje kvalitným pôdnym fondom. Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, avšak s intenzívnym poľnohospodárstvom dochádza k zvyšovaniu veternej erózií. Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.u. obce. Všetky druhy pod v rámci PPF v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešene koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkoblkový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené oševne procesy, chemizácia a mnohé ďalšie aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Veternou eróziou sú ohrozené najproduktívnejšie pôdy v okresoch Komárno, Nové Zámky, Levice, Šaľa a Nitra, predovšetkým černozeme, ale aj luvizeme v pahorkatinách a vrchovinách (Rišňovce, Podhorany, Skýcov).

Znečistenie ovzdušia

Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatri medzi zaťažene oblasti, ako aj širšie územie, obvod Komárno patri v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinný reliéf, absencia priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniska). Nemalý podiel na vysokej prašnosti majú veterná erózia a poľnohospodárstvo. Závažné lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov, ako i aplikácia umelých pesticídov. V obci Marcelova sa nenachádzajú výraznejšie (stredne) zdroje znečistenia ovzdušia.

Tab. 2.2.10: Produkcia v tonách za rok 2011 v okrese Komárno

Produkcia v t podľa územie, rok a chemická zlúčenina				
Okres Komárno	Tuhé emisie	Oxid siričitý	Oxid dusíka	Oxid uhoľnatý
	415,0	43,7	217,9	582,8

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Zdroje znečistenia ovzdušia v okrese Komárno

Medzi znečisťovateľov ovzdušia v rámci okresu podľa množstva emisií ZZL patria prevádzkovatelia: Zelex Slovakia s.r.o., COM – therm s.r.o., Komárňanské tlačiarne s.r.o.

Tab. 2.2.11: Zdroje znečistenia

Tuhé látky	SO ₂	No _x	CO
prevádzkovateľ	Zelex Slovakia s.r.o., Komárno	COM – therm s.r.o., Komárno	Komárňanské tlačiarne s.r.o., Komárno

Zdroj: SHMÚ

Kvalita povrchových vôd

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe sumarizácia výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov (A- skupina – kyslíkový režim, B- skupina – základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C- skupina – nutrienty, D- skupina – biologické ukazovatele, E- skupina – mikrobiologické ukazovatele, Fskupina – mikropolutanty, G - skupina- toxicita, H-skupina – rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried (I. trieda – veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považované úroveň I, II a III. triedy kvality).

Tab. 2.2.12: Prehľad o kvalite vody

Tok	Miesto odberu vzorky	Riečny kilometer	Skupiny ukazovateľov						
			A	B	C	D	E	F	H
Povodie Dunaja									
Dunaj	Komárno stred	1768,00	II	III	III	III	V	V	I
Povodie Váhu									
Váh	Komárno	1,50	II	III	III	III	V	V	I

Zdroj : SHMÚ

Kvalita podzemných vôd v tejto oblasti sa pozoruje v kvartérnych sedimentoch rieky Dunaj. Zmeny režimu kolísania hladín v závislosti od hladiny v povrchovom toku patria k hlavným faktorom

vplyvu zmien kvality podzemných vôd. V dôsledku vysokej priepustnosti zvodneného prostredia sa stáva problémom sekundárne znečistenie podzemných vôd poľnohospodárskou a priemyselnou výrobou, ale aj skládkovanie komunálnych odpadov a znečistenie komunálnych odpadových vôd.

Podzemne vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované (od 680 mg/l do 1700 mg/l). Na vysokej mineralizácii sa výrazne podieľajú sírany - 650 mg/l, chloridy - 130 mg/l, taktiež obsah dusičnanov je zvýšený až na 65 mg/l. Príčinou tohto javu je vysoké zasolenie pod vplyvom antropogennej činnosti. K ďalším nevyhovujúcim ukazovateľom kvality podzemnej vody patri nízke nasýtenie kyslíkom, železo je zvýšené do 2,6 mg/l. Z organických látok boli zistené ropné latky a prítomnosť benzopyrénu. Z pesticídnych látok bol identifikovaný lidan od medznej hodnoty, avšak jeho prítomnosť potvrdzuje intenzívne poľnohospodárske nečistenie.

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu. V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava prechádzajúca obývanou zónou.

K ďalším environmentálnym záťažiam zaradujem skládky odpadov i priestory, v ktorých boli dislokované sovietske vojská. Jedná sa o lokality Komárno (lokality Úvázisko, Stará pevnosť a Nová Pevnosť s čiastkovými lokalitami Autopark I, Autopark II, Autopark III, Práčovňa, Školský dvor v oblasti Komárna.

Najhoršia situácia je v lokalite Komárno. Na predmetnej lokalite bola preukázaná aktuálnosť ekologických rizík zo znečistených zemín pri súčasnom spôsobe využitia územia v čiastkovej lokalite Školský dvor. V prípade zmeny využitia územia – zvýšenia citlivosti – sa riziká zvyšujú a do kategórie lokalít s aktuálnym ekologickým rizikom zo znečistenia zemín sa zaradia aj lokality Autopark I, Autopark III aj Stará Pevnosť a lokalita Úvázisko. Aktuálnosť rizika šírenia sa znečistenia podzemnou vodou pre NEL bola stanovená v čiastkových lokalitách Autopark I, Práčovňa, Autopark III, Stará Pevnosť a Úvázisko. Znečistenie podzemnej vody neovplyvňuje negatívne vodné zdroje ani povrchový tok. Na základe výsledkov rizikovej analýzy a porovnania navrhovaných sanačných opatrení sa odporúča vykonať sanáciu podľa návrhu sanačných opatrení - odťaženie kontaminovaných zemín nad 500 mg.kg⁻¹ z lokality Školský dvor (cca 300 m³) a nad 1000 mg.kg⁻¹ z lokality Autopark I (cca 2 700 m³) s následnou biodegradáciou ex situ (predpokladá sa využitie existujúcich betónových plôch). Jama po výkope kontaminovanej zeminy v lokalite Autopark I bude využitá na odčerpanie vrstvy RL z hladiny.

Odpadové hospodárstvo

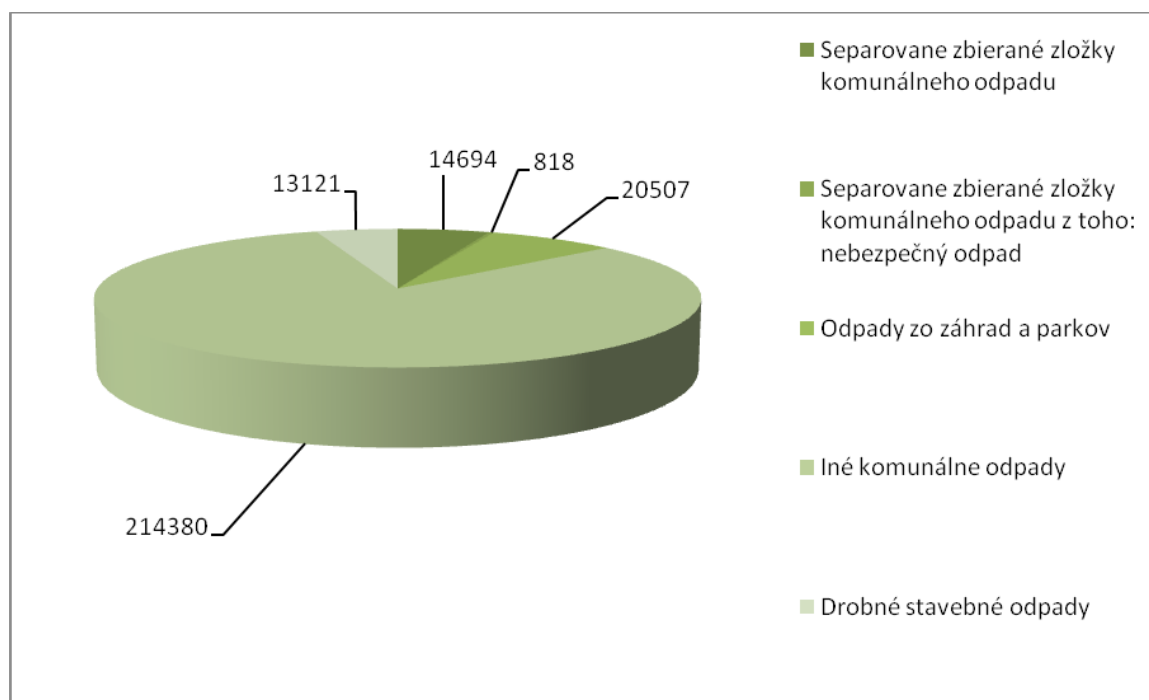
V Nitrianskom kraji sa vyprodukovalo nasledovné množstvo odpadu za rok 2011 uvedené v tabuľke.

Tab. 2.2.13 Množstvo Komunálneho odpadu v Nitrianskom kraji [v t]

Nitriansk y kraj	2011					
	Komunálny odpad spolu	Separovane zbierané zložky komunálneho odpadu	Separovane zbierané zložky komunálneho odpadu z toho: nebezpečný odpad	Odpady zo záhrad a parkov	Iné komunálne odpady	Drobné stavebné odpady
	262 702	14 694	818	20 507	214 380	13 121

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Graf 2.2.3 Množstvo Komunálneho odpadu v Nitrianskom kraji [v t]

V okrese Komárno sa nachádzajú 3 skládky TKO REKO – Iža, Okoličná na Ostrove, Veľké Kosihy.

V obci Marcelová sa nachádza Skládku odpadov 3. stavebnej triedy Marcelová pre ukladanie odpadov s eulátovou triedou III, v súlade s NV SR č. 606/1992 " O nakladaní s odpadmi ". Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotnom komunálnom odpade. V obci je zavedený separovaný zber odpadu (vrátane PET fliaš, skla, papiera, nebezpečného odpadu (napr. akumulátory), bielej techniky

atď.) V budúcnosti vhodné by bolo zaviesť intenzívnejší separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci.

Pre riešenie otázky biologického odpadu v strednodobom horizonte je potrebné vybudovať kompostáreň. V nasledujúcich rokoch bude potrebné zvýšiť informovanosť občanov o separovanom zbere komunálnych odpadov.

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) (biocentrá, biokoridory) Chránené oblasti (CHO, CHA, PP)

Ochrana krajiny je založená na princípe zachovania územného systému ekologickej stability, ktorý zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny prispieva k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvoreniu podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, záchrane prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržaniu ekologickej stability.

Územný systém ekologickej stability je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, je definovaný ako vzájomne prepojený súbor prirodzených a pozmenených, avšak prírode blízkych ekosystémov, ktoré udržiavajú prírodnú rovnováhu ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Územie Nitrianskeho kraja má mimoriadne dôležitú polohu z hľadiska fungovania ÚSES. Je to styčné územie biogeografických provincií Carpathicum Occidentale, Eucarpaticum a Pannonicum. V tomto území vybiehajú na juh južné výbežky karpatských pohorí Považský Inovec, Tribeč, Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy, Krupinská vrchovina, zároveň na tomto území sú najsevernejšie výbežky Podunajskej nížiny pozdĺž Váhu, Nitry, Hrona a Ipľa.

Nitriansky kraj má preto významné nadregionálne a regionálne biocentrá horského, pahorkatinného aj nížinného typu. Tieto sú usporiadané v pásmach podľa prírodných zákonitostí v zásade v smere sever - juh, t.j. v smere hlavných hrebeňov pohorí a v smere dolín hlavných riek, v najjužnejšej časti kraja pozdĺž Dunaja v smere západ - východ. Po prepojení týchto biocentier biokoridormi by tento systém mal tvoriť biokoridor provincionálneho významu medzi biogeografickými provinciami Pannonicum a Carpathicum (oblasti Praecarpaticum, Eupannonicum a Matricum). ÚSES Nitrianskeho kraja nadväzuje na Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992). Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne – nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu. Na území Nitrianskeho kraja ich predstavujú nadregionálne biocentrá a biokoridory. V obci Marcelová, ktorá spadá do okresu Komárno a územia Nitrianskeho kraja má 2 územia zaradené do národného zoznamu území európskeho významu.

Tabuľka č. 2.2.14: Prehľad navrhovaných území európskeho významu

Kód územia	Názov	Výmera (ha)	Pôsobnosť
SKUEV0065	Marcelovské piesky	43,9	S-CHKO Dunajské luhy
SKUEV0395	Pohrebište	85,0	S-CHKO Dunajské luhy

Zdroj: ŠOP SR, Banská Bystrica 2010

Obidve navrhované územia európskeho významu spadajú do chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy. Dunajské luhy sú jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orliakorský (*Haliaeetus albicilla*), volavka striebřistá (*Egretta garzetta*), hajú tmavá (*Milvus migrans*), bučičík močiarň (*Ixobrychus minutus*), čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*), rybár riečň (*Sterna hirundo*), rybárik riečň (*Alcedo atthis*), kačica chrapľavá (*Anas querquedula*), kaluťiak červenonohý (*Tringa totanus*), hrdzavka potápavá (*Netta rufina*) a kačica chřipľavá (*Anas strepera*). V území pravidelne zimuje alebo migruje viac ako 1% európskej ťahovej populácie druhov potápač biely (*Mergus albellus*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*) a hlaholka severská (*Bucephala clangula*). Územie pravidelne podporuje počas migrácie viac ako 20 000 a počas zimovania viac ako 70 000 jedincov viacerých vodných druhov vtákov. Ďalej v území pravidelne hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov ľabtuška poľná (*Anthus campestris*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), kaňa močiarň (*Circus aeruginosus*) a brehuľa hnedá (*Riparia riparia*).

Marcelovské piesky

Prírodná rezervácia (PR), ktorá sa nachádza na území obce Marcelova. Za PR bola vyhlásená v roku 1988 na ochranu lokality s bohatým výskytom psamofytných taxónov rastlínstva na Podunajskej nížine.

Výmera lokality: 45,69 ha

Katastrálne územie: Okres Komárňo: Krátke Kesy, Marcelova, Radvaň nad Dunajom

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Marcelova

Parcely: 1916/3, 1916/4

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Krátke Kesy

Parcely: 1897/52-časť, 1898/1, 1899/1, 1899/2

Katastrálne územie: Radvaň nad Dunajom

Parcely: 2706/10, 2706/9

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1.1. do 31.12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopu európskeho významu: Panónske trávinnobylinné porasty na pieskoch (6260) a z dôvodu ochrany druhu európskeho významu: syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*).

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- Suchomilné travinnobylinné porasty na vápnitých pieskoch
- Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch

Pohrebište

Prírodná rezervácia (PR), ktorá sa nachádza na katastrálnom území obce Marcelova. Za PR bola vyhlásená v roku 1993 z dôvodu, že je významnou lokalitou z ornitologického hľadiska - refúgium vodného a močiarného vtáctva, cenný biotop pôvodnej pobrežnej a močiarnnej vegetácie.

Výmera lokality: 85,83 ha

Katastrálne územie: Okres Komárno: Marcelova

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Marcelova

Parcely: 3141, 3264, 3840/2, 3840/4, 3840/5, 3843/3, 3848/5, 3848/7, 3848/8, 3851/1, 3851/2, 3877/5

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Marcelova

Parcely: 2785/1, 2979, 3004/1, 3183/1, 3227, 3850

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Marcelova

Parcely: 2784/1, 3005, 3130/1, 3133, 3137, 3139/1, 3139/2, 3139/3, 3157, 3183/2, 3183/3, 3183/4, 3844/1, 3844/2, 3845/1, 3846, 3847, 3848/6

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- Prírodné eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

kunka červenobruchá - *Bombina bombina*

vydra riečna - *Lutra lutra*

korytnačka močiarna - *Emys orbicularis*

hraboš severský panónsky - **Microtus oeconomus mehelyi*

Kurta

Prírodná rezervácia (PR), ktorá sa nachádza na území obce Marcelova (k.u.Kráke Kesy). Za PR bola vyhlásená v roku 2002 z dôvodu zabezpečenia ochrany ruho vo neobyčajne bohatých spoločenstiev a zvyškov dubového xerothermofilného esa ponticko-panónskeho na viatych pieskoch a sprašových hlinách Hurbanovských terás. Celková výmera PR je 10,15 ha.

2.3 Charakteristika stavu vývoja obyvateľstva

Základná demografia

Na základe údajov získaných zo štatistického úradu SR – Sčítanie obyvateľov domov a bytov (ďalej len „SODB“) je možno vidieť, že počet obyvateľov k 31.12. 2011v obci Marcelová bol 3740 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov v poslednom desaťročí je stabilný. (Graf 2.3.1). Vývoj v obci Marcelová je takmer rovnaké zastúpenie ženského ako aj mužského pohlavia.

Tab. 2.3.1: Základná demografia obce Marcelová

Počet obyvateľov k 31. 12. 2011 spolu	3740
muži	1822
ženy	1918
Predproduktívny vek (0-14) spolu	561
Produktívny vek (15-54) ženy	1097
Produktívny vek (15-59) muži	1278
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	804
Počet sobášov	21
Počet rozvodov	6
Počet živonarodených spolu	46
muži	17
ženy	29
Počet zomretých spolu	34
muži	17
ženy	17
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	-22
muži	-14
ženy	-8

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

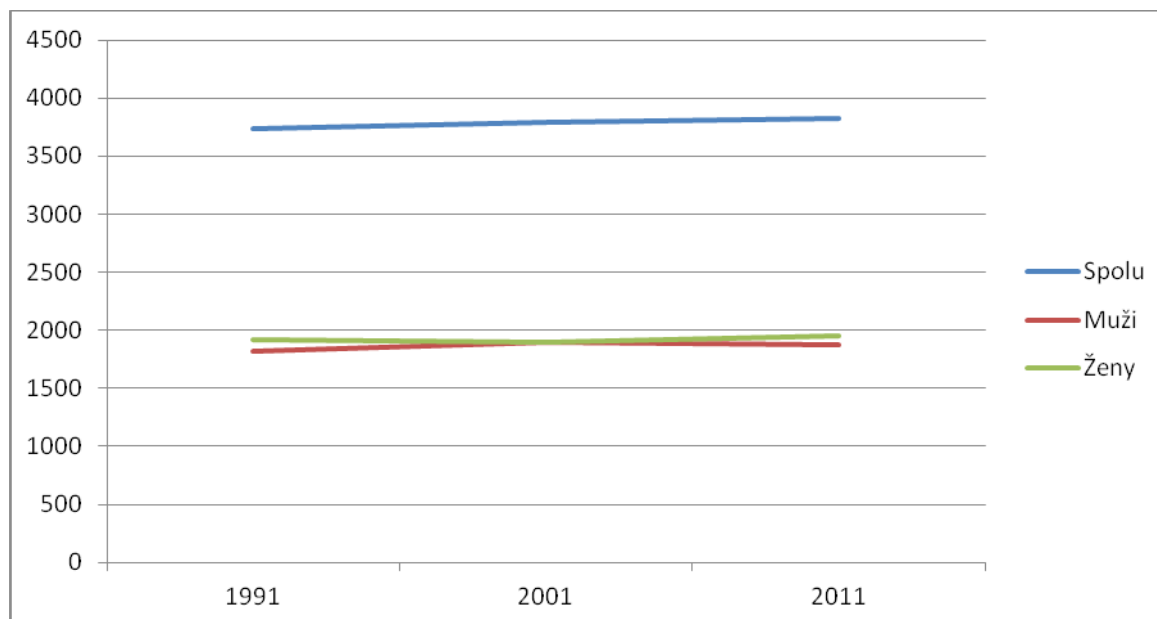
Prírodný prírastok (Tab. 2.3.1) vyjadruje rozdiel medzi počtom narodených a zomretých v obci v sledovanom období t.j. za rok 2011. Má jemne klesajúcu tendenciu. Záporné hodnoty celkového - prírodného prírastku môžu mať z dlhodobého hľadiska nepriaznivý vplyv na vekovú štruktúru obce.

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Marcelová

Tab. 2.3.2: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Marcelová

Ukazovateľ	SLDB 1991	SODB 2001
Počet obyvateľov spolu	3792,00	3 822,00
muži	1896,00	1 874,00
ženy	1896,00	1 948,00
Bývajúce obyv. podľa národností:		
Slovenská %	7,78	9,86
Maďarská %	90,32	88,46
Rómska %	1,82	1,49
Rusínska %	0,00	0,00
Ukrajinská %	0,00	0,00
Česká %	0,05	0,05
Moravská %	0,00	0,00
Sliezská %	0,00	0,00
Nemecká %	0,00	0,00
Poľská %	0,00	0,00
Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania:		
Rímskokatolícke %	72,28	77,16
Evanjelické %	17,35	0,68
Gréckokatolícke %	0,03	0,10
Pravoslávne %	0,00	0,00
Čs. Husitské %	0,00	0,00
Bez vyznania %	2,45	2,43
Ostatné %	0,16	0,00
Nezistené %	7,73	0,47
Osoby ekonomicky aktívne spolu	-	1 838,00
muži	-	1 045,00
ženy	-	793,00
Pracujúci spolu	-	1 045,00
muži	-	617,00
ženy	-	428,00
Nezamestnaní spolu	-	705,00
muži	-	421,00
ženy	-	284,00
Domy spolu	1188,00	1 203,00
Trvale obývané domy spolu	1110,00	1 060,00

Graf. 2.3.1: Vývoj počtu obyvateľstva za roky 1991, 2001, 2011 v obci Marcelová

Počet obyvateľov podľa pohlavia a vekových kategórií (predproduktívne, produktívne, poproduktívne)

- Počet obyvateľov k 31.12.2012 spolu 3825

Muži 1882

Ženy 1943

- Predproduktívny vek /0-14/ spolu: 561

Muži 303

Ženy 258

- Produktívny vek /15-59/ spolu: 2612

Muži 1331

Ženy 1281

- Poproduktívny vek /60+/ spolu: 652

Muži 248

Ženy 404

Štruktúra obyvateľstva z hľadiska ekonomickej aktivity

Tab. 2.3.3: Štruktúra Ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Územie	Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomická aktivita							
		pracujúci (okrem dôchodcov)	pracujúci dôchodcovia	osoby na materskej dovolenke	osoby na rodičovskej dovolenke	nezamestnaní	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl	osoby v domácnosti
Marcelová	3 751	1 392	40	18	79	543	126	77	58

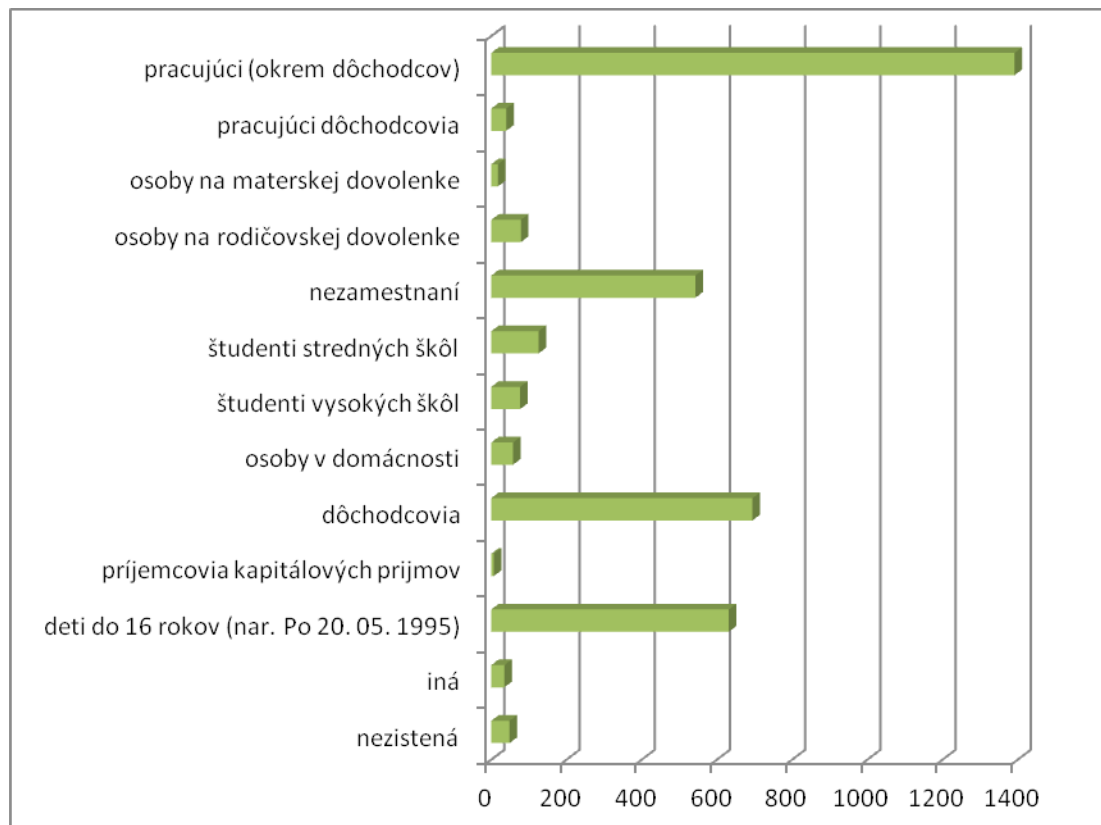
Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.3.4: Štruktúra Ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Územie	Ekonomická aktivita					
	dôchodcovia	prijemcovia kapitálových príjmov	deti do 16 rokov (nar. po 20. 05. 1995)	iná	nezistená	z toho ekonomicky aktívni
Marcelová	695	7	632	35	49	1 993

Zdroj: SODB 2011

Graf. 2.3.2: Štruktúra Ekonomicky aktívneho obyvateľstva

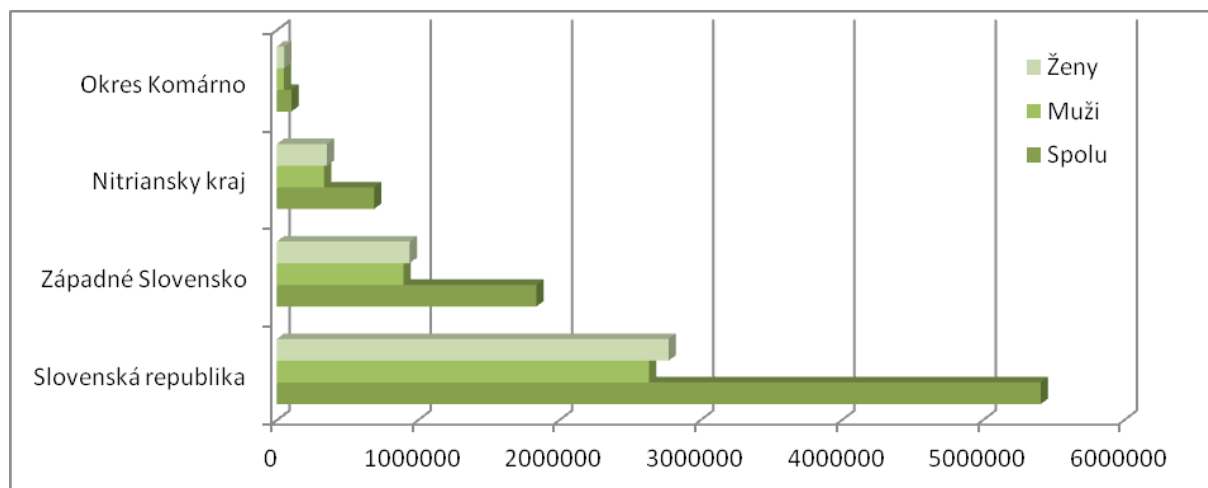
Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovom počte obyvateľstva

Tab. 2.3.5 Podiel EAO

Územie	Počet obyvateľov			Ekonomicky aktívne obyvateľstvo					
				Podiel v % EAO na počte obyvateľov					
	Ženy	Muži	Spolu	Ženy		Muži		Spolu	
					podiel v %		podiel v %		podiel v %
Okres Komárno	53 266	50 707	103 973	23860	44,79%	30343	59,84%	54203	52,13%
Nitriansky kraj	354 254	334 146	688 400	157067	44,34%	197629	59,14%	354696	51,52%
Západné Slovensko	941 111	897 025	1838 136	423456	45,00%	529303	59,01%	952759	51,83%
Slovenská republika	2774 857	2635 979	541 0836	1210831	43,64%	1491450	56,58%	2702281	49,94%

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.3 Podiel EAO

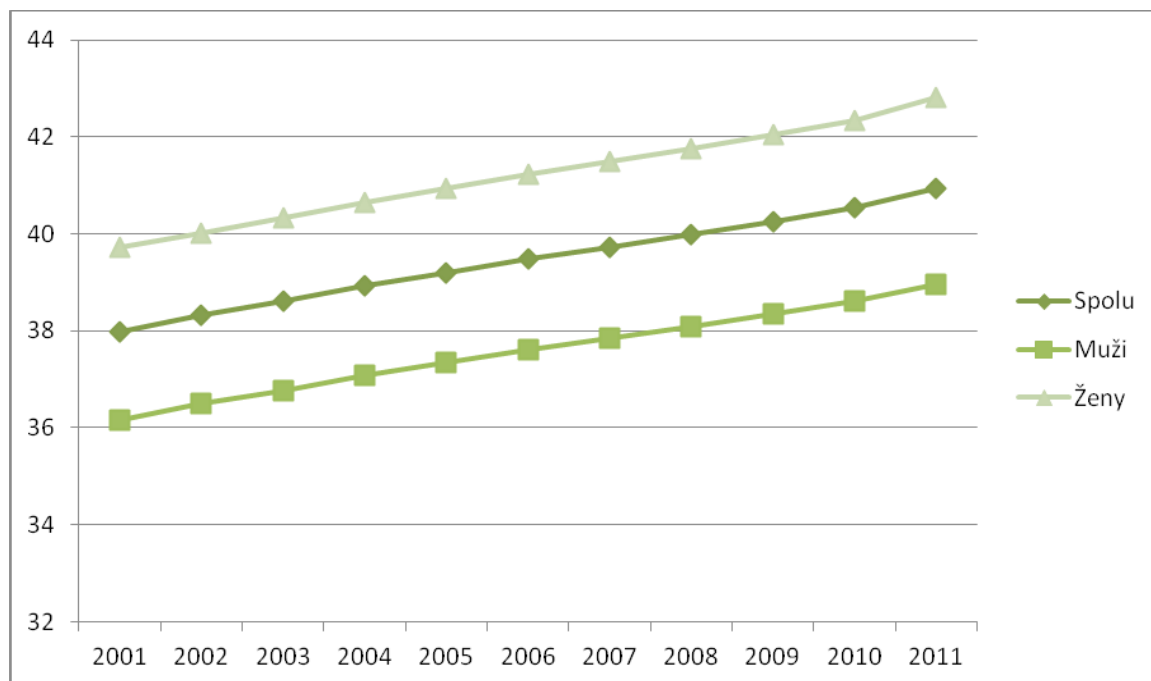
Priemerný vek

Tab. 2.3.6: Priemerný vek obyvateľstva v okrese Komárno k 31. 12. 2011

Obdobie	Spolu	Muži	Ženy
2001	37,99	36,15	39,72
2002	38,32	36,50	40,02
2003	38,61	36,77	40,33
2004	38,92	37,08	40,64
2005	39,2	37,35	40,93
2006	39,48	37,62	41,22
2007	39,73	37,86	41,49
2008	39,98	38,09	41,76
2009	40,26	38,35	42,06
2010	40,54	38,62	42,35
2011	40,95	38,97	42,82

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.4: Priemerný vek obyvateľstva v okrese Komárno k 31. 12. 2011

Strom života

Tab. 2.3.7: Strom života v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Územie	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Vekové skupiny										
		0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54
Komárno	muži	50 610	2 386	2 279	2 574	3 031	3 661	4 123	4 557	4 250	3 797	3 915
	ženy	53 385	2 135	2 095	2 296	2 855	3 355	3 846	4 140	4 147	3 622	3 764
	spolu	103 995	4 521	4 374	4 870	5 886	7 016	7 969	8 697	8 397	7 419	7 679
Marcelová	muži	1 831	110	91	107	122	125	165	181	143	143	134
	ženy	1 920	74	78	110	129	144	153	140	156	136	138
	spolu	3 751	184	169	217	251	269	318	321	299	279	272

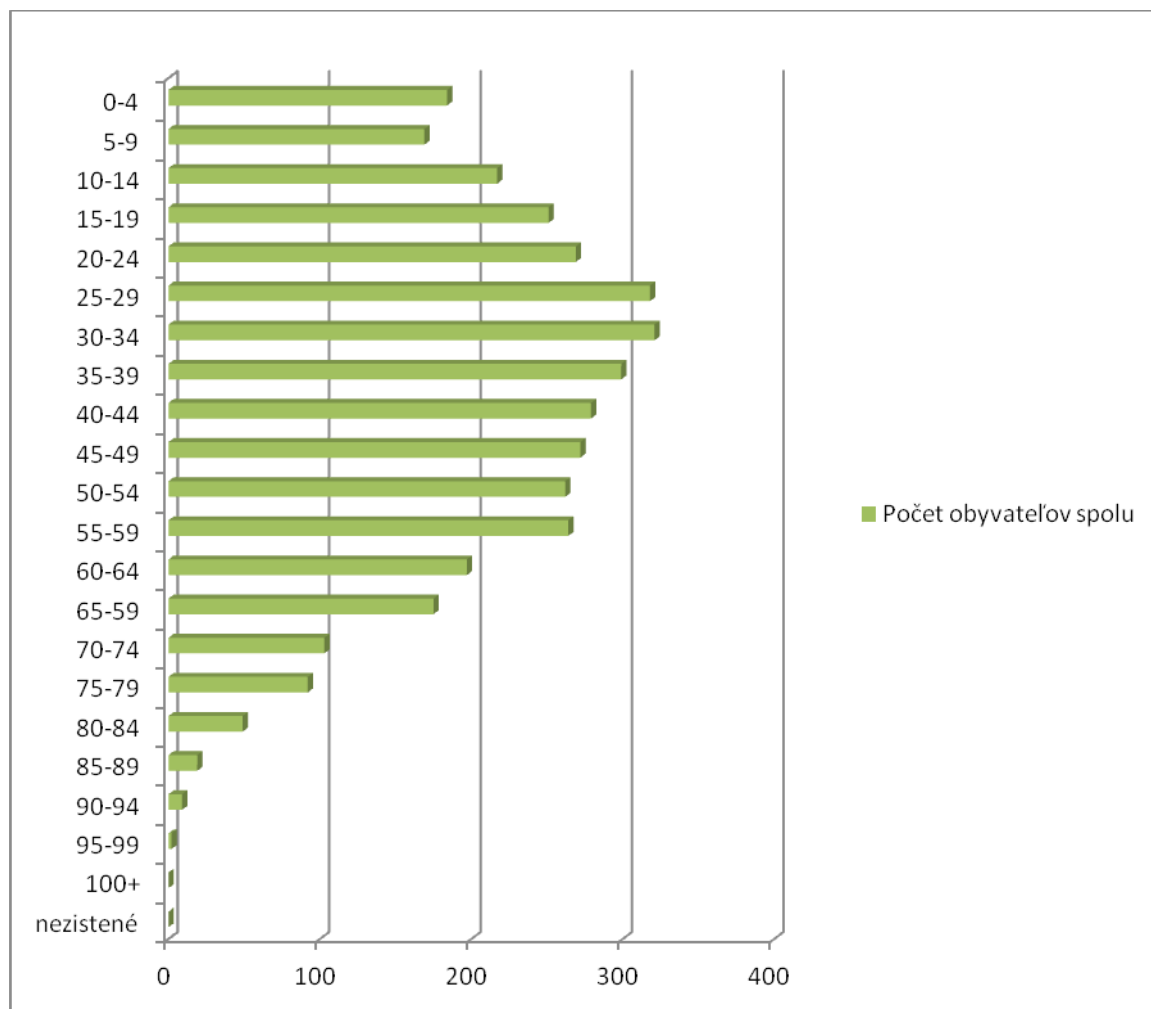
Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.3.8: Strom života v obci Marcelová

Územie	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Vekové skupiny										nezistené
		55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	90 - 94	95 - 99	100+	
Komárno	muži	50 610	3 779	2 883	2 064	1 511	1 036	568	287	63	12	12
	ženy	53 385	4 332	3 412	2 858	2 439	1 922	1 304	680	183	33	2
	spolu	103 995	8 111	6 295	4 922	3 950	2 958	1 872	967	246	45	24
Marcelová	muži	1 831	118	79	79	37	32	11	6	3	0	0
	ženy	1 920	146	118	96	66	60	38	13	6	2	0
	spolu	3 751	264	197	175	103	92	49	19	9	2	0

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.5: Strom života v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Národnostné zloženie

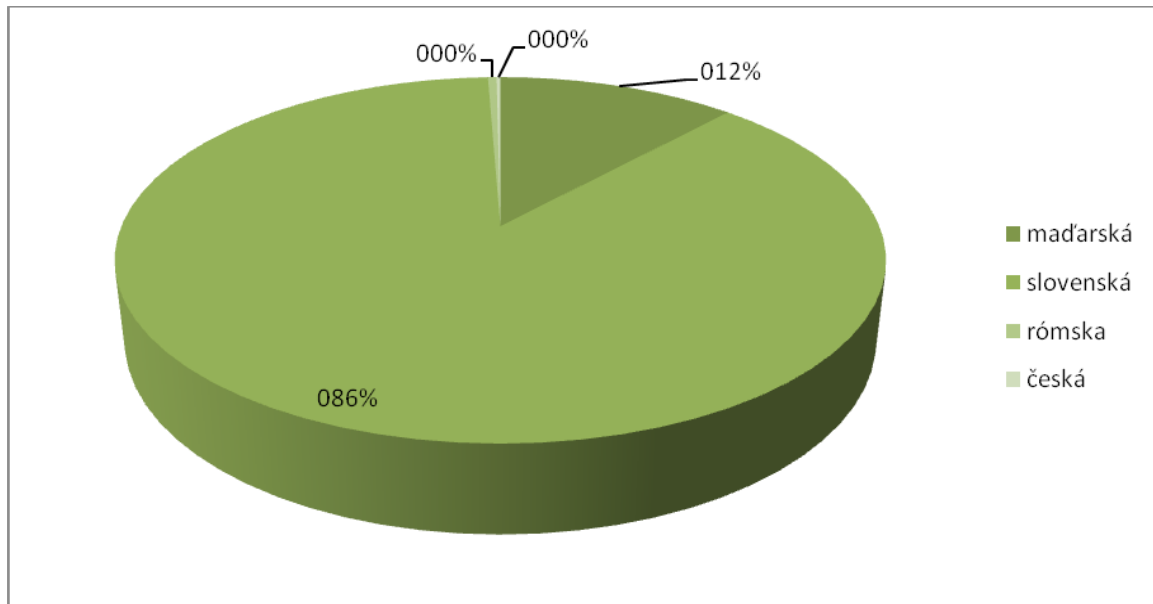
V obci Marcelová výrazne prevláda obyvateľstvo maďarskej národnosti, ktoré tvorí 86,06 % (Tab. 2.3.9, Graf 2.3.6). Obec je teda národnostne jednoliata. Obyvatelia slovenskej národnosti tvoria 11,78 % . V menšom zastúpení sú obyvatelia národnosti rómskej 0,43 % a českej 0,19 %.

Tab. 2.3.9: Národnostné zloženie TBO v obci Marcelová

Územie	Trvalo byvajúce obyvateľstvo spolu	Národnosť												
		slovenská	maďarská	rómska	rusínska	ukrajinská	česká	nemecká	poľská	chorvátska	srbská	ruská	židovská	moravská
Komárno	103 995	29 463	66 356	1 250	10	34	529	35	33	9	10	24	12	29
Marcelová	3 751	442	3 228	16	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.6: Národnostné zloženie TBO v obci Marcelová

Vierovyznanie

V aspekte vierovyznania má najväčšie zastúpenie Rímskokatolícka cirkev 74%. 21% obyvateľov žijúcich v obci Marcelová vyznáva Gréckokatolícku cirkev a 18% tvorí Pravoslávna cirkev. (Tab. 2.3.10, Tab. 2.3.11, Graf 2.3.7)

Tab. 2.3.10: Náboženské vyznanie v obci Marcelová

Územie	Trvalo bývaajúce obyvateľstvo spolu	Náboženské vyznanie										
		Rímskokatolícka cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	Reformovaná kresťanská cirkev	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	Evanjelická cirkev metodistická	Kresťanské zbory	Apoštolská cirkev	Bratská jednota baptistov	
Komárno	103 995	56 965	402	106	2 676	16 121		426	414	187	104	454
Marcelová	3 751	2 791	13	3	13	674		5	1	4	4	7

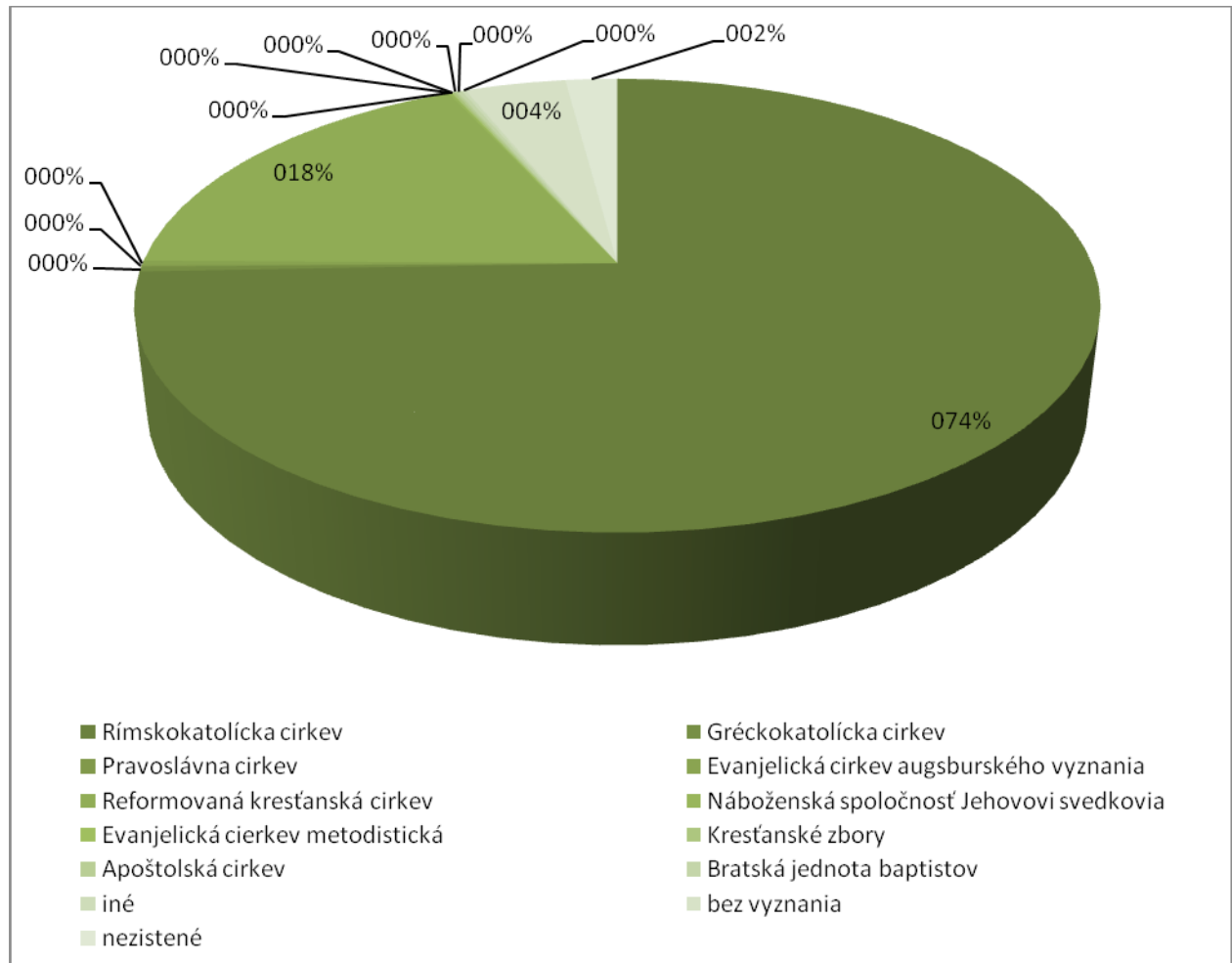
Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.3.11: Náboženské vyznanie v obci Marcelová

Územie	Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Náboženské vyznanie										
		Cirkev adventistov siedmeho dňa	Cirkev bratská	Ústredný zväz židovských náboženských obcí	Starokatolícka cirkev	Cirkev československá husitská	Novoapoštolská cirkev	Bahájske spoločenstvo	Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	iné	bez vyznania	nezistené
Komárno	103 995	9	7	57	72	32	5	13	18	311	15 494	10 122
Marcelová	3 751	0	0	0	0	0	0	0	0	6	152	78

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.7: Náboženské vyznanie v obci Marcelová

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Obec Marcelová je charakterizovaná nižšou vzdelanosťou úrovňou (Tab. 2.3.12), keďže dominantné postavenie majú obyvatelia so základným vzdelaním a so stredoškolským bez maturity. Taktiež je v obci väčší počet obyvateľov bez vzdelania. Takto nepriaznivá vzdelanostná štruktúra je s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobený odchodom mladých a vzdelaných ľudí do väčších miest, prípadne do zahraničia.

Tab. 2.3.12: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie v obci Marcelová

Územie	Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie				
		základné	učňovské (bez maturity)	stredné odborné (bez maturity)	úplné stredné učňovské (s maturitou)	úplné stredné odborné (s maturitou)
Komárno	103 995	21 500	17 324	11 186	3 589	17 830
Marcelová	3 751	1 073	629	336	112	571

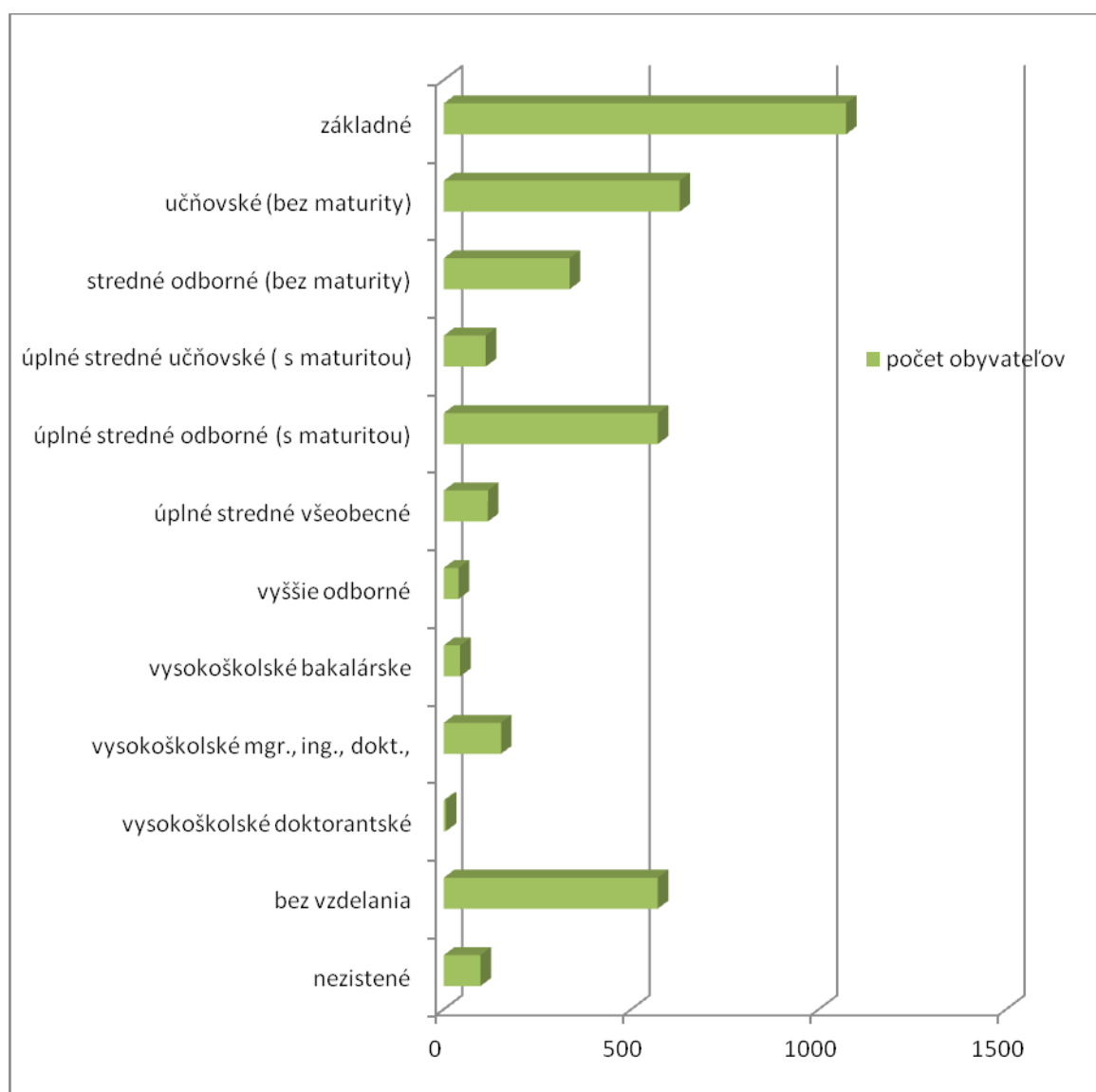
Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.3.13: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie v obci Marcelová

Územie	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
	úplné stredné všeobecné	vyššie odborné	vysokoškolské bakalárske	vysokoškolské mag., inž., dokt.	vysokoškolské doktorandské	bez vzdelania ³⁾	nezistené
Komárno	4 733	1 393	1 762	7 531	391	13 822	2 934
Marcelová	118	40	44	153	6	571	98

Zdroj: SODB 2011

Graf 2.3.8: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie v obci Marcelová

2.4 Štruktúra spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov

Školstvo

Zariadenia škôl na základe očakávaného demografického vývoja, nízkej natality obyvateľstva sú kapacitne postačujúce a neočakáva sa nárast požiadaviek, ale bolo by potrebné sa zamerať na zvyšovanie kvalitatívneho štandardu jestvujúcich zariadení a dobudovanie materiálno-technickej základne škôl. V strednodobom horizonte je potrebná rekonštrukcia telocvične pri ZŠ Marcelová.

Materské školy

Tab. 2.4.1: Materské školy v obci Marcelová

Názov MS	Adresa	Riaditeľka	telefón	mail
Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským – Óvoda	Námestie slobody 1395/11, 946 32 Marcelová	Adriana Szegiová	035/7798 510	msrozpravka@pnet.sk
Materská škola – Óvoda	Námestie slobody 1395/11, 946 32 Marcelová	Katarína Pécsiová	035/7798 274	mslipa@pnet.sk

Zdroj: Obecný úrad

Základné školy

Tab. 2.4.2: Základné školy v obci Marcelová

Názov ZS	Adresa	Riaditeľka	telefón	mail
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Marcelová	Cesta na vršku 1, 946 32 Marcelová	Mgr. Róbert Duka	035/7798 313	zssvj@stonline.sk
Základná škola	Cesta na vršku 1, 94632 Marcelová	Mgr. Agnesa Kajtárová	035/7798 314	mail@marcelova.edu.sk

Zdroj: Obecný úrad

Tab. 2.4.3: Vývoj počtu detí a žiakov v MŠ a ZŠ v období 2000-2011

Školský rok	Počet detí v MŠ	Počet detí v MŠ s VJM	Počet detí v ZŠ	Počet detí v ZŠ s VJM
2000/2001	53	64	178	404
2001/2002	53	62	179	356
2002/2003	44	60	178	347
2003/2004	43	45	190	354
2004/2005	43	47	184	342
2005/2006	42	51	167	338
2006/2007	41	43	154	339
2007/2008	43	43	142	334
2008/2009	33	38	126	322
2009/2010	36	38	125	304
2010/2011	40	38	184	274

Zdroj: obecný úrad

V obci sa nachádza viac školských zariadení – ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Marcelová:

- materská škola, ktorú v školskom roku 2010/2011 navštevovalo 40 detí, materská škola s vyuč. jaz. maďarským, ktorú v školskom roku 2010/2011 navštevovalo 38 detí,
- základná škola, ktorú v školskom roku 2010/2011 navštevovalo 184 žiakov,
- základná škola s vyuč. jaz. maďarským, ktorú v školskom roku 2010/2011 navštevovalo 274 žiakov.

Zdravotné a sociálne služby

V obci je zabezpečená ordinácia všeobecného lekára pre dospelých, detského lekára, zubného lekára, gynekológa a zubnej techniky. Komplexnejšie zdrav. služby sú zabezpečené v meste Komárno. V obci sa nachádza aj 1 lekárňu.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.). Kompetencie obce v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. definuje pôsobnosť obce nasledovne (v § 80): obec

a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,

c) je správnym orgánom v konaniach o

1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,

d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,

e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
3. opatrovateľskej služby,
4. prepravnej služby,
5. odľahčovacej služby,

f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,

g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,

h) uzatvára zmluvu

1. o poskytovaní sociálnej služby,
2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,

i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denne centrum, nízkoprahové denne centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,

j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,

k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,

l) poskytuje podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písme
- o) a kontroluje ich plnenie,
- q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- r) vedie evidenciu
 - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č. 599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti:
- rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
- vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
- zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

V obci nie je vybudované samostatné sociálne zariadenie.

V obci funguje základná organizácia Slovenského červeného kríža.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Vzhľadom na rastúci podiel dôchodcov v štruktúre obyvateľstva obce je potrebné

riešiť ich špecifickú spoločenskú pozíciu s výstavbou domova dôchodcov. Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

V obci je zabezpečená opatrovateľka služba (k 1.12.2010 opatrovateľskú službu vykonávalo 5 osôb, kým počet opatrovaných bol taktiež 5).

Domovy dôchodcov i zariadenia pre seniorov i domy sociálnych služieb sa nachádzajú v Komárne i v Hurbanove a v okolí 10 km od obce Marcelová.

Zdravotnícke služby

Tab. 2.4.4: Zdravotnícke služby v obci Marcelová

Ambulancia	Meno lekára	Adresa	Tel.
Obvodná ambulancia	MUDr. Jozef Mészáros	Námestie slobody 1396 946 32 Marcelová	00421-35-7798 375
Obvodná ambulancia	MUDr. Zoltán Sebők		00421-35-7798 214
Zubná ambulancia:	MUDr. Ján Lužica		00421-35-7798 315
Gynekologická ambulancia	MUDr. Anna Basternáková		00421-35-7798 365
Detská ambulancia:	MUDr. Edita Baštrnáková		00421-35-7798 366

Zdroj: Obecný úrad

Lekárne

Tab. 2.4.5: Zdravotnícke služby v obci Marcelová

Názov lekárne	Meno	Adresa	Tel.
Lekárne ENCIÁN	Mgr. Mária Máthisová	Námestie slobody 1396 946 32 Marcelová	00421-35-7798 310

Zdroj: Obecný úrad

Samosprávne a štátnosprávne orgány a ich kompetencie, organizácie aktívne v regionálnom rozvoji a miestnom rozvoji a ich kompetencie

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolenia pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Komárno. Ostatné štátnoprávne orgány sa nachádzajú v okolitých obciach nakoľko daná obec neposkytuje túto možnosť pre občanov jedná

sa o sídla pracovísk daňového úradu, obvodného oddelenia policajného zboru, okresného súdu, Okresného riaditeľstva a záchranného zboru, pracoviska obvodného úradu, Územnej vojenskej správy, územného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Obvodného úradu životného prostredia. Spádovosť obce je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 2.4.6: Sídla štátnosprávnych orgánov

Sídlo matričného úradu	Marcelová
Sídlo pracoviska daňového úradu	Komárno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Bátorove Kosihy
Sídlo Okresného súdu	Komárno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Komárno
Sídlo pracoviska Obvodného úradu	Komárno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Komárno
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Komárno

Mimovládne organizácie

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území sa nachádza viac občianskych združení, podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov. V riešenom území sídli a vyvíja aktivitu aj nezisková organizácia Európska umelecká a hudobná škola, n.o..

V nižšie uvedenej tabuľke uvádzame zoznam občianskych združení v obci Marcelová, ktoré sú uvádzane v programe sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Marcelová, ktoré boli spracované k roku 2010.

Tab. 2.4.6: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Marcelová

FK Marcelová
Historický lukostrelecký klub – Fekete Solyom – Történnelmi Íjászkllub
Marcelovský klub dôchodcov
MINERVA
Rád rytierov vín Svätého princa Imricha
Šport klub SC Marcelová
Základná organizácia zdravotne postihnutých v Marcelovej
Združenie kamenárov okresu Komárno

Uvádzame nasledovne bližšie informácie k daným mimovládnym organizáciám a následne je aj doplnený o organizácie, ktoré sa neuvádzajú vo vyššie uvedenej tabuľke.

Zoznam pôsobiacich mimovládnych organizácií:

1) Slovenský zväz záhradkárov – Základná organizácia VINIČ Marcelová

Predseda: Tibor Paulis – 0905 439 608

Tajomník: Ing. Emil Obložinský – 0908 455 683

Pokladník: Mgr. Béla Keszegh – 0948 364 020

2) CSEMADOK základná organizácia Marcelová

Predseda miestnej organizácie: Mgr. Cucorová Anikó

3) Základná organizácia zdravotne postihnutých

Predseda miestnej organizácie: MA. Jolán Rác

E-mail: racz.jolan@reformata.sk

Tel: 0915 201 589

Pokladníčka: Mária Tóthová

Zapisovateľka: Marta Cibulková

Členovia: Ján Balog, Róbert Matusek, Mária Tóthová, Helena Pálenyíková, Marta Vargová

Kontrolný výbor: Marta Cibulková, Gizela Fánsciová, Irena Nebehajová

4) Klub dôchodcov

Predseda: Eva Keszegová

5) 35. Skautský zbor Baranyay János v Marcelovej

Predseda miestnej organizácie: Mgr. Angelika Gálová

Webstránka: www.cserkesznet.sk

6) Poľovnícke združenie Marcelová

Predseda miestnej organizácie: Ladislav Dobrocsányi

7) Slovenský rybársky zväz Marcelová

Predseda miestnej organizácie: Ľudovít Bakulár

8) Dobrovoľný hasičský zbor Marcelová

Predseda miestnej organizácie: Ján Bélai

Webstránka: hasici-marcelova.meu.zoznam.sk

9) Združenie Rád rytierov vín Svätého princa Imricha

Predseda združenia: Gustáv Erős

Tel: 0905 395 507

E-mail: borlovagrend@post.sk

10) Futbalový klub Marcelová

Predseda: Gejza Gálffy

11) Starých pánov Marcelová

Predseda: Ing. Gejza Zsidek

Kultúra a história

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží a výstav zabezpečujú predovšetkým priestory kultúrneho domu (jeho veľká sála má kapacitu 300 miest), ktorý bol komplexne zrekonštruovaný v roku 2002 a je dominantou obce.

Spoločensky najaktívnejšími organizáciami a združeniami obce sú: základná organizácia CSEMADOK-u, klub dôchodcov (má cca 230 členov), klub invalidov, skautská organizácia, rybársky spolok, poľovnícky spolok.

Tradičnými kultúrnymi akciami obce sú:

- oslavy 15. marca,
- deň obce (organizovaný tradične v druhej polovici júna),
- hody (organizované koncom októbra).

Pre zachovanie miestnych kultúrnych hodnôt je potrebné v strednodobom horizonte zriadiť pamätný/vlastivedný dom reprezentujúci miestne i mikroregionálne kultúrne tradície.

Miestne kultúrne stredisko

Cieľom kultúrneho strediska je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celo-národné tradície, podieľať sa vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľnočasové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

CSEMADOK - Pestovaním ľudových tradícií v našej obci sa v najväčšej miere zaoberá Csemadok. Na čele zväzu stojí Mgr. Anikó Cucorová. Organizácia Csemadok stojí v našej obci už takmer 50 rokov neobľomne v popredí snaženia občanov maďarskej národnosti o zachovanie svojej identity, kultúry. Podchytáva ich činnosť v časoch prajných a neprajných. Zakladajúci členovia tvorili miestnu kultúru doslova z bodu nula. Zbierali piesne, tance, no najdôležitejšie bolo, že budovali pocit spolupatričnosti. Csemadok vytvára podmienky pre činnosť citarovej skupiny „Kincses“ a ženského ľudového spevokolu „Fodros“. Táto organizácia považuje za prvoradé viesť k pestovaniu kultúrnych tradícií aj mládež a úzku spoluprácu súborov zaoberajúcich sa uchovávaním ľudových tradícií Maďarov v regióne i v zahraničí. Pod záštitou Csemadoku pracuje v obci úspešne aj mládežnícka citarová skupina. Csemadok organizuje kultúrne vystúpenie našich i zahraničných umelcov, miestnych škôlok a škôl, skautov. V neposlednom rade zastrešuje aj niektoré kultúrno-športové podujatia a roky udržiava družobný styk s mestom Badacsonytomaj z Maďarskej republiky.

Organizuje miestne kultúrne slávnosti, koncerty, divadelné predstavenia, výstavby, požičiava knihy a zabezpečuje informačné služby občanom.

Prenajíma miestne kultúrne stredisko svoje priestory na rôzne príležitosti.

História a symboly obce

Dejiny Marcelovej siahajú do dávnych dôb. Archeologické výskumy dokazujú, že územie obce bolo obývané už aj v období „železnej doby“. Odkryté boli nálezy z neskorej doby bronzovej, ktoré ozrejmuju pohrebné zvyky – spaľovanie telesných pozostatkov. Našli sa pohrebiská z neskorej doby železnej, z obdobia sťahovania národov, z obdobia príchodu maďarských kmeňov na tieto územia. Obec sa spomína v roku 1353 pod menom Nagkezeu. V roku 1482 dostala rodina Pozsárovcov darovaciu listinu od kráľa na základe ktorej jej vznikol nárok na územie obce za verné služby kráľovi. V roku 1552 počas tureckých nájazdov obec takmer celkom vyhynula. Po odchode Turkov prešla obec do majetku rodu Pálffyovcov. V roku 1787 mala obec 712, v roku 1828 822 obyvateľov. Koncom 19. storočia v roku 1880 žilo v obci 1949 obyvateľov, po 1. svetovej vojne 2052. V roku 1930 klesol počet obyvateľov na 1676. V rokoch 1896 a 1920 postihla obec povodeň.

Časť dnešnej Marcelovej Kutrakeszi je prvýkrát spomínaná v roku 1256, keď kráľ Béla IV. daroval obec Questeu, čiže Kezu Sefridovi. V roku 1349 patrila obec Lörincovi Kurtakeszi. V roku 1377 dostala do daru obec rodina Baranyai od kráľa. Počad tureckých vojen usadlosť spustla. V roku 1576 bola obec zaznamenaná pod názvom Zsitvakeszi.

Záznamy hovoria, že v roku 1685 patrila usadlosť Danielovi Sibrikovi. Medzi neskoršími majiteľmi nájdeme známe mená ako Baranyai, Pesthy, Konkolyi. V roku 1770 spôsobilo v obci veľké škody zemetrasenie. Od začiatku 19. storočia do roku 1945 patrila obec Baranyaiovcom. V obci žilo v roku 1787 – 659 obyvateľov, v roku 1828 – 724 ľudí.

Symboly obce

Nakoľko sa okresné mesto Komárno nachádza 17 km od obce Marcelová uvádzame nasledujúce kultúrne zariadenia, ktoré sa nachádzajú v danom okresnom meste:

- Jókaiho divadlo v Komárne
- Podunajské múzeum v Komárne – s vysunutými expozíciami Rímske lapidárium a Expozíciou ľudovej architektúry a bývania v Martovciach
- Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne
- Regionálne osvetové stredisko v Komárne
- Galéria T v Komárne
- Dom Matice slovenskej
- Protiturecká pevnosť v Komárne (návrh na zápis do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO),
- Expozícia ľudovej architektúry a bývania v Martovciach (vysunutá expozícia Podunajského múzea v Komárne)
- Regionálne osvetové stredisko v Komárne

Pamiatky a pamätihodnosti

Tab. 2.4.7: Pamiatky a pamätihodnosti v obci Marcelová

Č. ÚZPF	Adresa	Názov NKP	Názov pamiatkového objektu	Zaužívaný názov PO	Vznik	Stavebno-technický stav	Vlastnícka forma
2105	Okraj obce	Súsošie na podstavci	Podstavec	Podstavec súsošia sv.Anny+P.M.	1764	vyhovujúci	Samospráva miest a obcí
2105	Okraj obce	Súsošie na podstavci	Súsošie	Súsošie sv.Anny s P.M.	1764	vyhovujúci	Samospráva miest a obcí
311	Hlavná ul.	Socha na podstavci	Podstavec	Podstavec sochy Panny Márie	1764	vyhovujúci	Samospráva miest a obcí
311	Hlavná ul.	Socha na podstavci	Socha	Socha Panny Márie Bolestnej	1764	vyhovujúci	Samospráva miest a obcí

Zdroj: www.pamiatky.sk

Obr. Podstavec

Obr. Súsošie

Obr. Podstavec

Obr. Socha

Národné kultúrne pamiatky sa v obci nenachádzajú ale v okresnom meste Komárno sa nachádzajú dve.

Tab. 2.4.8: Národné kultúrne pamiatky v obci Marcelová

Vyhlásená v roku	Názov národne kutúrnej pamiatky
1970	Protiturecká pevnosť
1985	Fortikačný systém mesta

Zdroj: www.pamiatky.sk

Kalendár podujatí

Každoročne sa v obci usporadúva množstvo akcií vše všetky vekové kategórie. Počas celého roka je pripravený program pre obyvateľov obce. Podujatia sa konajú v kultúrnom dome, na ihrisku, alebo v obci.

Každoročnými tradičnými kultúrnymi akciami obce sú:

- oslavy 15. marca,
- deň obce (organizovaný tradične v druhej polovici júna),
- hody (organizované koncom októbra)
- deň matiek
- deň detí
- karneval
- futbalové turnaje
- na sv. Mikuláša
- Vianočný večierok
- spoločenský ples
- silvestrovský ples

2.5 Štruktúra materiálnych vzťahov

Rozvojové dokumenty

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce (Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, Národný strategický plán rozvoja vidieka pre obdobie 2007-2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015, Územný plán veľkého územného celku Nitriansky kraj, Správa o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja k roku 2002, sektorové operačné programy, územný plán obce Marcelová), ako aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Charakteristika občianskej vybavenosti

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolenia pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Komárno.

Tab. 2.5.1: Občianska vybavenosť v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Ukazovateľ	Hodnota
Pošta	áno
Káblková televízia	nie
Verejný vodovod	áno

Verejná kanalizácia	áno
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - názov	Chotín
Najbližšia zastávka vlakov osob. dopravy - vzdialenosť v km	6

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.5.2: Občianska vybavenosť v obci Marcelová k 31. 12. 2011

Ukazovateľ	Hodnota
Predajňa potravinárskeho tovaru	áno
Pohostinské odbytové stredisko	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	áno
Predajňa pohonných látok	áno
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	áno
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	áno
Hotel (motel, hotel)	nie
Penzión *** až *	nie
Turistická ubytovňa **, *	nie
Chatová osada *** až *	nie
Kemping **** až *	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	áno

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti sa v obci nachádzajú aj 3 kostoly (rímskokatolícky, reformovaná, baptistický), 2 cintoríny a 2 domy smútku.

Domový a bytový fond

Tab. 2.5.3: Domový a bytový fond v obci Marcelová – Domy obývané

Územie	Domy														
	spolu	obývané													
		spolu	podľa typu			podľa formy vlastníctva						podľa obdobia výstavby			
			z toho			z toho						z toho			
			rodinné domy	bytové domy	iné	fyzické osoby	štát	obce	iné právnické osoby	kombinácia vlastníkov	iné	do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr
Komárno	27 388	24 104	22 076	1 326	174	21 296	64	209	94	931	88	2 769	17 738	1 035	848
Marcelová	1 182	1 055	1 016	20	3	1 016	0	8	0	10	3	98	879	33	26

Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.5.4: Domový a bytový fond v obci Marcelová – Domy neobývané

Územie	Domy										s nezistenou obývanosťou	
	neobývané											
	spolu	podľa dôvodov neobývanosti					podľa obdobia výstavby					
		v tom					v tom					
	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvoľnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	nezistené		
Komárno	3 145	756	334	294	650	1 111	3	37	4	4	3 097	139
Marcelová	124	15	2	1	39	67	0	0	0	0	124	3

Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.5.5 Domový a bytový fond v obci Marcelová – Byty obývané

Územie	Byty																
	spolu	obývané															
		spolu	podľa formy vlastníctva					podľa počtu obytných miestností					podľa veľkosti obytnej plochy v m ²				
			z toho					z toho					z toho				
			vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	< 40	40 - 80	81 - 100	100+	
Komárno	41 139	36 567	11 395	19 540	826	933	1 927	1 519	4 999	16 028	6 771	6 755	5 060	23 007	4 089	3 913	
Marcelová	1 319	1 185	96	960	29	8	62	42	124	371	304	343	123	582	225	254	

Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.5.6 Domový a bytový fond v obci Marcelová – Byty neobývané

Územie	Byty															s nezistenou obývanosťou
	obývané										neobývané					
	podľa typu kúrenia				podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie						spolu	podľa dôvodov neobývanosti				
	z toho				z toho							v tom				
	ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny		zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	
Komárno	9 595	14 136	9 186	119	26 659	1 009	178	2 927	629	448	4 288	1 047	364	647	2 230	266
Marcelová	49	565	518	7	966	8	2	157	15	8	116	21	2	35	58	18

Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.5.7 Domový a bytový fond v obci Marcelová – rodinné domy podľa celkovej plochy a zásobovania pitnou vodou

Územie	Obývané byty v rodinných domoch								
	spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)			
		z toho				z toho			
		< 40	40 - 80	81 - 120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu
Marcelová	1 061	15	130	579	336	742	225	20	40

Zdroj: SODB 2011

Tab. 2.5.8 Domový a bytový fond v obci Marcelová – obytné byty v bytových domoch podľa celkovej plochy a zásobovania pitnou vodou

Územie	Obyvané byty v bytových domoch								
	spolu	podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ²				podľa zásobovania vodou (vodovod)			
		z toho				z toho			
		< 40	40 - 80	81 - 120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu
Marcelová	104	26	71	7	0	57	5	16	21

Zdroj: SODB 2011

Technická vybavenosť

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec má vybudovaný verejný vodovod a miestny vodný zdroj. Stav vodovodnej siete umožňuje väčšine obyvateľov obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na pitnú vodu z verejného vodovodu. Od marca 2007 obec bude zásobovaná kvalitnou pitnou vodou z vodného zdroja Komárna.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Verejná kanalizačná sieť je v obci vybudovaná len čiastočne (realizovaná je len I. etapa), avšak obec má čistiareň odpadových vôd (ČOV spoločnú so susednou obcou Chotín). Vo väčšine domácností odpadové vody sú odvádzané do žump a septikov, čo sa potom vyváža na ČOV.

V strednodobom horizonte je potrebné výrazne rozšíriť kanalizačný systém – aby pre všetky domácnosti a organizácie bolo možné napojiť sa na ČOV.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi. V strednodobom horizonte je potrebné realizovať výrazne zvýšenie prietoknosti jestvujúcich priekop a kanálov ich úpravou a obnovou, takto zabrániť povodňam.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

V súčasnosti obec je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch, staré svietidlá (o intenzite 125 W, 250 W) sú priebežne vymieňané za nové, úspornejšie.

Zásobovanie plynom

Obec je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec má dobré GSM pokrytie od všetkých mobilných operátorov: Orange a.s., T-Mobile a.s. a Telefonica O2 a.s.. V obci je dostupný aj širokopásmový internet (od viacerých poskytovateľov).

Tab. 2.5.9 Domový a bytový fond v obci Marcelová Obývané byty v rodinných domoch a bytových domoch

Územie	Obývané byty v rodinných domoch					Obývané byty v bytových domoch				
	podľa vybavenosti domácnosti			podľa pripojenia		podľa vybavenosti domácnosti			podľa pripojenia	
	mobilný telefón	osobný počítač/notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet	mobilný telefón	osobný počítač/notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
Marcelová	855	477	622	323	444	82	44	45	16	43

Zdroj: SODB 2011

Environmentálna infraštruktúra

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Voda

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu

povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita podzemných vôd v tejto oblasti sa pozoruje v kvartérnych sedimentoch rieky Dunaj. Zmeny režimu kolísania hladín v závislosti od hladiny v povrchovom toku patria k hlavným faktorom vplyvu zmien kvality podzemných vôd. V dôsledku vysokej priepustnosti zvodneného prostredia sa stáva problémom sekundárne znečistenie podzemných vôd poľnohospodárskou a priemyselnou výrobou, ale aj skládkovanie komunálnych odpadov a znečistenie komunálnych odpadových vôd.

Podzemné vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované (od 680 mg/l do 1700 mg/l). Na vysokej mineralizácii sa výrazne podieľajú sírany -650 mg/l, chloridy -130 mg/l, taktiež obsah dusičnanov je zvýšený až na 65 mg/l. Príčinou tohto javu je vysoké zasolenie pôd vplyvom antropogénnej činnosti. K ďalším nevyhovujúcim ukazovateľom kvality podzemnej vody patrí nízke nasýtenie kyslíkom, železo je zvýšené do 2,6 mg/l. Z organických látok boli zistené ropné látky a prítomnosť benzopyrénu. Z pesticídnych látok bol identifikovaný lidan pod medznou hodnotou, avšak jeho prítomnosť potvrdzuje intenzívne poľnohospodárske znečistenie.

Ovzdušie

Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí medzi zaťažené oblasti, ako aj širšie územie, obvod Komárno patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinný reliéf, absencia priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniská). Nemalý podiel na vysokej prašnosti majú veterná erózia a poľnohospodárstvo. Závažné lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov, ako i aplikácia umelých pesticídov.

V obci Marcelová sa nenachádzajú výraznejšie (stredné) zdroje znečistenia ovzdušia.

Pôda

Z hľadiska kvality pôdneho fondu prevažná časť riešeného územia disponuje kvalitným pôdnym fondom. Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, avšak s intenzívnym poľnohospodárstvom dochádza k zvyšovaniu veternej erózie. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.ú. obce. Všetky druhy pôd v rámci PPF v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešené koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkablokový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené oševné procesy, chemizácia a mnohé ďalšie aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Lesy

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o lesy je zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona lesy sú jedným z najväčších bohatstiev Slovenska, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

V k.ú. obce lesy majú malý podiel – lesné pozemky zaberajú len 10,2% rozlohy obce.

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava prechádzajúca obytnou zónou.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programe

odpadového hospodárstva okresu Komárno do roku 2005“, ktorý vypracoval Okresný úrad v Komárne v r. 2002.

Infraštruktúru odpadového hospodárstva predstavujú zariadenia a objekty na nakladanie s odpadmi. Riešenie problematiky komunálneho odpadu a nový prístup k odpadom má vplyv na zlepšenie stavu životného prostredia a rast životnej úrovne obyvateľstva. Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie. V obci Marcelová sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve:

- komunálny odpad sa zbiera v dvojtýždňovom intervale (ukladá sa na riadenú skládku v obci Iža),
- v obci je zavedený komplexný separovaný zber odpadu (vrátane PET fliaš, skla, papiera, nebezpečného odpadu (napr. akumulátory), bielej techniky atď.).

Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotnom komunálnom odpade. V budúcnosti vhodné by bolo zaviesť intenzívnejší separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci.

Pre riešenie otázky biologického odpadu v strednodobom horizonte je potrebné vybudovať kompostáreň. V nasledujúcich rokoch bude potrebné zvýšiť informovanosť občanov o separovanom zbere komunálnych odpadov.

Kvalita životného prostredia

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2001 spracoval súbor tematických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1:500 000) vyjadrujúcich stav zložiek životného prostredia a mieru pôsobenia rizikových faktorov životného prostredia.

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo 5 stupňov kvality životného prostredia (ohrozené územia z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia).

Na základe vyššie uvedenej metodiky v celkovom hodnotení úroveň životného prostredia v riešenom území je 3. stupňa, čo znamená, že je to prostredie mierne narušené. Možno však konštatovať, že riešené územie patrí medzi najmenej znečistené územia v obvode/okrese Komárno. Hlavne je to spôsobené tým, že sa tu nenachádza žiadna priemyselná výroba a aj poľnohospodárstvo je v súčasnosti v útlme a nevyužíva umelé hnojivá (tak ako v minulosti).

Spoločenské, športové a rekreačné zariadenia

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží a výstav zabezpečujú predovšetkým priestory kultúrneho domu (jeho veľká sála má kapacitu 300 miest), ktorý bol komplexne zrekonštruovaný v roku 2002 a je dominantou obce.

Spoločensky najaktívnejšími organizáciami a združeniami obce sú: základná organizácia CSEMADOK-u, klub dôchodcov (má cca 230 členov), klub invalidov, skautská organizácia, rybársky spolok, poľovnícky spolok.

Pre zachovanie miestnych kultúrnych hodnôt je potrebné v strednodobom horizonte zriadiť pamätný/vlastivedný dom reprezentujúci miestne i mikroregionálne kultúrne tradície.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú nasledovné športové priestory:

- futbalový štadión,
- telocvičňa pri ZŠ,
- športové ihriská pri ZŠ a MŠ.

V riešenom území registrovaným športovým klubom je **Futbalový klub Marcelová**. V strednodobom horizonte je potrebné rozšíriť súčasnú škálu športových zariadení obce o nasledovné zariadenia:

- športová hala,
- viacúčelové športové ihrisko,

Šport (31.12.2011)

Ukazovateľ	Hodnota
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie

Kultúra (31.12.2011)

Ukazovateľ	Hodnota
Knižnica	nie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová

Telocvičňa	áno
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	áno

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Videopožičovňa a DVD požičovňa	nie
Kino stále	nie

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

2.6 Ekonomická štruktúra, podnikanie, zamestnanosť

Štruktúra podnikania na riešenom území (počet subjektov, primárna, sekundárna a terciárna sféra)

Tab. 2.6.1 Podniky podľa vybraných druhov vlastníctva v okrese Komárno za rok 2012

Podniky spolu	Súkromný sektor	z toho zahraničné	z toho medzinárodné
4303	1288	2106	200

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.2 Podniky podľa počtu zamestnancov v okrese Komárno za rok 2012

nezistené	0 - 19	20 - 49	50 - 249	250 a viac
976	3205	65	53	4

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.3 Podniky podľa ekonomických činností (OKEČ) v okrese Komárno za rok 2012

Spolu	Polnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
4 303	116	415	5	385	6	19	239	1 527	434	78	255	17	132	595	283	0	26	91	55	40

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.4 Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností v okrese Komárno za rok 2012

Spolu	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd,	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Bezpečnosť verejnej správy a obrana; povinné sociálne	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
6 608	131	1277	0	1262	0	15	1323	2 240	303	230	120	49	19	485	88	0	38	15	27	263

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Štruktúra podľa právnej formy

Tab. 2.6.5 Právnické osoby za obce SR v obci Marcelová a Okrese Komárno za rok 2012

Územie	Právnické osoby spolu	Právnické osoby ziskové	Právnické osoby neziskové
Obec Marcelová	59	35	24
Okres Komárno	5267	4303	964

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.6 Právnické osoby podľa vybraných právnych foriem v okrese Komárno za rok 2012

Územie	Právnické osoby spolu	Obchodné spoločnosti	Družstvá	Štátne podniky	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Ostatné organizácie
Okres Komárno	5267	4184	35	0	110	16	922

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.7 Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem v obci Marcelová a okrese Komárno za rok 2012

Územie	Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	Živnostníci	Slobodné povolania
Obec Marcelová	218	205	5
Okres Komárno	7282	6608	379

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky,

Kategorizácia podnikov zoznam najväčších podnikov

Tab. 2.6.8 Podnikateľské subjekty a neziskové inštitúcie podľa právnych foriem k 30. 9. 2012 – I.

Okres	Merná jednotka	Právnické osoby úhrnom	Podniky spolu	z toho								
				spoločnosti s r.o.	akciové spoločnosti	verejné obchodné spoločnosti	komanditné spoločnosti	družstvá	zahraničné právnické osoby	zahraničné fyzické osoby	fyzické osoby zapísané v OR	ostatné
Komárno	k 30. 03. 2012	5122	4162	4000	36	5	3	35	10	31	30	12
	30.3.2011	4527	3606	3439	39	6	3	35	10	32	29	13
	index 30. 09. 2012 / 30.09.2011	113,1	115,4	116,3	92,3	83,3	100	100	100	96,9	103,4	92,3

Zdroj: UPSVAR, 2012

Tab. 2.6.9 Podnikateľské subjekty a neziskové inštitúcie podľa a právnych foriem k 30. 9. 2012 – II

Okres	Merná jednotka	Neziskové inštitúcie SPOLU	z toho					Fyzické osoby - podnikatelia	z toho		
			združenia	rozpočtové organizácie	príspevkové organizácie	cirkevné organizácie	ostatné		živnostníci	podnikajúci v slobodných povolaniach	samostatne hospodáriaci roľníci
Komárno	k 30. 03. 2012	960	508	70	16	68	298	7406	6737	370	299
	30.3.2011	921	484	70	14	68	285	7680	7022	352	306
	index 30. 09. 2012 / 30.09.2011	104,2	105	400	114,3	100	104,6	96,4	95,9	105,1	97,7

Zdroj: UPSVAR, 2012

Podnikateľská aktivita Z celkového počtu podnikateľských subjektov v záujmovom okrese vyše 90% tvoria fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je nízka.

Tab. 2.6.10 Početnosť podnikov podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2 v okrese Komárno v roku 2011 Podniky podľa ekonomických činností v okrese Komárno v roku 2011

Spolu	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel spolu	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	vzduchuDodávka elektriny, plynu, pary a studeného	Dodávka vody, čistenie a dodávka odpadových vôd,	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácia	Finančné a poisťovacie činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa a obrana, povinné a sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
3676	106	379	2	350	6	21	215	1308	35	72	205	15	118	50	218	0	21	85	42	34

Zdroj: SU SR, 2012

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle. Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu:

a) Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy.

b) Mestský a kultúrny cestovný ruch.

c) Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný

cestovný ruch (relax, fitnes, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu.

d) Vidiecky cestovný ruch a agroturistika.

e) Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Marcelová má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie - hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky a vínnej turistiky.

V záujmovom regióne okrem vyššie uvedených foriem cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársku turistiku - návštevníkov obce môže prilákať aj vychýrenou maďarskou a slovenskou kuchyňou. Kuchyňa obce (ako i jej mikropriestoru), ktorá je vzácnou zmesou tradícií a kultúr (ktoré sa na tomto území dlhodobo dotvárali), je oddávna založená na troch princípoch: vynikajúca kvalita surovín, generáciami k dokonalosti dopracované tradičné receptúry a dostatok času a poctivosti pri príprave jedál (varenie je doteraz v mnohých rodinách láskyplným obradom).

V súčasnosti ubytovacie služby sú poskytované len na jednom mieste – v turistickej ubytovni pri futbalovom štadióne.

Okres poskytuje dobré možnosti pre cestovný ruch z nasledovných dôvodov:

- výhodná geografická poloha okresu v rámci strednej Európy,
- nachádza sa v silne urbanizovanom ekonomickom trojuholníku Bratislava – Budapešť– Viedeň,
- cez okres prechádzajú významné európske dopravné ťahy,
- bohatý kultúrno-historický a spoločenský potenciál mesta Komárno (spolu so susedným mestom Komárom z Maďarskej republiky), - vzácne prírodné prostredie.

Cez územie okresu prechádzajú 2 najdôležitejšie cyklistické trasy na Slovensku, ktoré pozitívne ovplyvňujú rozvoj cestovného ruchu v danom regióne.

- medzinárodná Dunajská cyklistická trasa, ktorá je vedená po dunajských hrádzach z Passau v Nemecku cez Viedeň, Bratislavu a Komárno v pokračovaní na Budapešť,

- Vážska cyklomagistrála (Trenčín – Šaľa – Vičany –Neded – Dedina Mládeže – Kolárovo – Komárno), ktorá sa napája na medzinárodnú Dunajskú cyklistickú trasu v Komárne na sútoku riek Dunaj a Váh.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Host' – dovolenkár necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo do konkrétneho mesta či obce, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v obci Marcelová izolovane od rozvoja cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Marcelová sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Komárno – mesto je významným kultúrnym centrom (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna,

- mesto Hurbanovo – najväčšou turistickou atrakciou mesta je Slovenská ústredná hvezdáreň; hvezdáreň poskytuje programy pre verejnosť: projekciu videofilmov s astronomickou tematikou a v prípade priaznivého počasia verejné pozorovanie astronomických objektov,
- mesto Komárom (na území Maďarskej republiky) – mesto je významným centrom kúpeľného cestovného ruchu,
- obec Patince – najvyhľadávanejšia kúpeľná obec na južnom Slovensku, od júna 2006 termálne kúpalisko má celoročnú prevádzku,
- obec Iža – vyhľadávaná obec s významnou arch. lokalitou (otvorené sídlisko z doby rímskej – Kelemantia),
- ostatné lokality vínnej turistiky v blízkych obciach (Bátorove Kosihy, Moča atď.)

Turisticky najhodnotnejšími lokalitami v obci Marcelová sú:

- pivničný rad – s množstvom vínnych pivníc poskytujúcich jedinečnú atmosféru vinohradníckej oblasti;
- chránené prírodné lokality (bližšie popísané v časti A3.8);
- rímskokatolícky kostol – kostol sv. Jána Krstiteľa – pôv. gotický, v r. 1731 zemetrasením ťažko poškodený a znovu vybudovaný použitím časti starej stavby (jadro obvodového muriva apresbytérium); hlavný oltár barokový z r. 1736 s ústredným obrazom Krstu Krista a postrannými sochami sv. Imricha a Ladislava; obnovený v r. 1901 a 1986;
- reformovaný kostol – klasicistický, postavený v roku 1803 na spôsob tolerančných chrámov bez veže, rozšírený vežou v r. 1836 a obnovený v r. 1906; obdĺžniková sieňová stavba s pristavanou sakristiou a do štítového priečelia situovanou dvojposchodovou vežou;
- busta slávneho maďarského básnika Dávida Szabó Barótiho (v parku pri ZŠ);
- pamätný stĺp padlých v 2. svetovej vojne;
- pamätník vystáňovaných;
- pomník obetiam 2. svetovej vojny.

V obci sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku vzhľadom na nížinný terén a pomerne menšiu dopravnú frekvenciu na miestnych cestách. V blízkosti obce (5 km južne od nej) prechádza medzinárodná Dunajská cyklistická cesta – najvýznamnejšia cykloturistická trasa prechádzajúca cez Slovensko.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je nízka, cestovný ruch však má potenciál pre rozvoj. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu,
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce veľké rezervy predstavujú:

- v blízkosti vedúca Dunajská cyklistická cesta a na ne nadväzujúca odbočka prechádzajúca cez obec,
- lokálna vínná cesta ako súčasť Nitrianskej vínnej cesty.

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno bola na celoštátnom priemere v období 2004-2008 (k 31.5.2006 v obci bolo 254 nezamestnaných – o 27 osôb menej ako k 31.1.2005, miera nezamestnanosti bola 13,8%). V dôsledku globálnej krízy a krízy ekonomiky Slovenska úroveň miery nezamestnanosti v mikropriestore riešeného územia – v okrese Komárno narástol, v súčasnosti je nad celoštátnym priemerom – k 30.9.2010 miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Komárno bola 15,81%, kým celoštátny priemer bol 12,42% (priemer v Nitrianskom kraji bol 11,71%). K 30.9.2010 v obci bolo 429 nezamestnaných (z toho 211 žien), miera nezamestnanosti bola nad 23%.

Najväčšie problémy súčasného trhu práce sú vysoká miera nezamestnanosti ľudí vo veku nad 40 rokov a dlhodobá nezamestnanosť (nezamestnanosť trvajúca dlhšie ako 12 mesiacov). Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti prevláda dlhodobá nezamestnanosť.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania najväčšiu skupinu tvoria vyučení uchádzači o zamestnanie.

Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu

Tab. 2.6.11 Základné ukazovatele o evidovanej nezamestnanosti k 31. 12. 2012

Územie	Miera evidovanej nezamestnanosti			Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			Uchádzači o zamestnanie		
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy
Slovenská republika	14,44	13,74	15,3	2 702 281	1 491 450	1 210 831	425 858	221 355	204 503
Západné Slovensko	11,62	10,49	7,67	952 759	529 303	423 456	121 020	59 933	61 087
<i>z toho</i>									
Nitriansky kraj	14,08	12,48	16,09	354 696	197 629	157 067	54 377	26 611	27 766
<i>v tom okres</i>									
Komárno	19,15	17,18	21,66	54 203	30 343	23 860	10 991	5 504	5 487
Levice	15,7	13,82	17,97	57 925	31 722	26 203	10 283	4 919	5 364
Nitra	10,37	9,42	11,54	83 595	46 250	37 345	9 323	4 656	4 667
Nové Zámky	15,12	12,77	18,13	73 605	41 303	32 302	12 166	5 710	6 456
Šaľa	11,5	8,95	14,82	27 465	15 524	11 941	3 382	1 469	1 913
Topoľčany	12,8	12,85	12,75	37 897	21 024	16 873	5 317	2 904	2 413
Zlaté Moravce	13,26	11,69	15,37	20 006	11 463	8 543	2 915	1 449	1 466

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.12 Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie k 31. 12. 2012

Územie	Spolu	Muži	Ženy
Slovenská republika	390 111	204 895	185 216
Západné Slovensko	110 729	55 550	55 179
<i>z toho</i>			
Nitriansky kraj	49 937	24 661	25 276
<i>v tom okres</i>			
Komárno	10 380	5 213	5 167
Levice	9 092	4 384	4 708
Nitra	8 669	4 358	4 311
Nové Zámky	1 132	5 276	5 856
Šaľa	3 159	1 389	1 770
Topoľčany	4 852	2 701	2 151
Zlaté Moravce	2 653	1 340	1 313

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Tab. 2.6.13 Počet uchádzačov o zamestnanie k 31. 12. 2012

Územie	Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP	Počet uchádzačov o zamestnanie - absolventi	Počet uchádzačov o zamestnanie - mladiství	Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie
Slovenská republika	10 487	31 018	3 726	214 275
Západné Slovensko	2 957	10 216	529	51 925
<i>z toho</i>				
Nitriansky kraj	853	4 087	255	25 489
<i>v tom okres</i>				
Komárno	106	700	54	5 727
Levice	182	771	71	5 425
Nitra	198	789	54	3 239
Nové Zámky	132	934	27	5 990
Šaľa	50	294	15	1 486
Topoľčany	131	310	16	2 534
Zlaté Moravce	54	289	18	1 088

Zdroj : Štatistický úrad Slovenskej republiky

Veková štruktúra nezamestnaných

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno

Tab. 2.6.10 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **Marec 2011**

Spolu	do 19 rokov	Z toho rokov					20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	nad 60
		15	16	17	18	19									
9273	127	0	0	11	37	79	1121	1116	1080	1079	955	1149	1173	1257	216

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.11 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **Jún 2011**

Spolu	do 19 rokov	Z toho rokov					20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	nad 60
		15	16	17	18	19									
9134	94	0	0	3	36	54	1131	1137	1058	1105	919	1097	1148	1228	218

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.12 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **September 2011**

Spolu	do 19 roko v	Z toho rokov					20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	nad 60
		15	16	17	18	19									
9457	112	0	0	10	32	70	1285	1153	1057	1129	946	1091	1163	1256	265

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.13 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **December 2011**

Spolu	do 19 rokov	Z toho rokov					20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	nad 60
		15	16	17	18	19									
9805	117	0	0	12	29	76	1222	1136	1085	1202	1006	1166	1231	1355	285

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.14 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **Marec 2012**

Spolu	do 19 rokov	Z toho rokov					20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	nad 60
		15	16	17	18	19									
10579	127	0	0	17	38	72	1252	1245	1218	1336	1143	1245	1296	1437	280

Zdroj: UPSVAR

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Tab. 2.6.15 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **Marec 2011**

Počet UoZ	Z toho (triedy KZAM)										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A
9273	43	74	279	307	575	75	745	245	1821	1	5108

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.16 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **Jún 2011**

Počet UoZ	Z toho (triedy KZAM)										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A
9134	47	76	276	294	556	64	677	211	1802	1	5130

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.17 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **September 2011**

Počet UoZ	Z toho (triedy KZAM)										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A
9457	54	84	265	307	582	60	625	191	1883	1	5405

Zdroj: UPSVAR

Tab. 2.6.18 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v okrese Komárno – **December 2011**

Počet UoZ	Z toho (triedy KZAM)										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	A
9805	41	80	290	307	595	71	712	210	2160	0	5339

Zdroj: UPSVAR

Vysvetlivky:

KZAM 1 zákonod. a ved. a riadiaci pracovníci

KZAM 2 vedec., odbor., duš. Pracovníci

KZAM 3 technic., zdrav., pedagog. prac. a prac. v príbuzných oboroch

KZAM 4 nižší administratívny pracovníci

KZAM 5 prevádzkoví pracovníci v službách a obchode

KZAM 6 kvalif. robotníci v poľnoh., les. a príbuzných oboroch

KZAM 7 remesel. a kvalif. výrobcovia, spracovatelia, opravári

KZAM 8 obsluha strojov a zariadení

KZAM 9 pomocní a nekvalif. Robotníci

KZAM 0 príslušníci

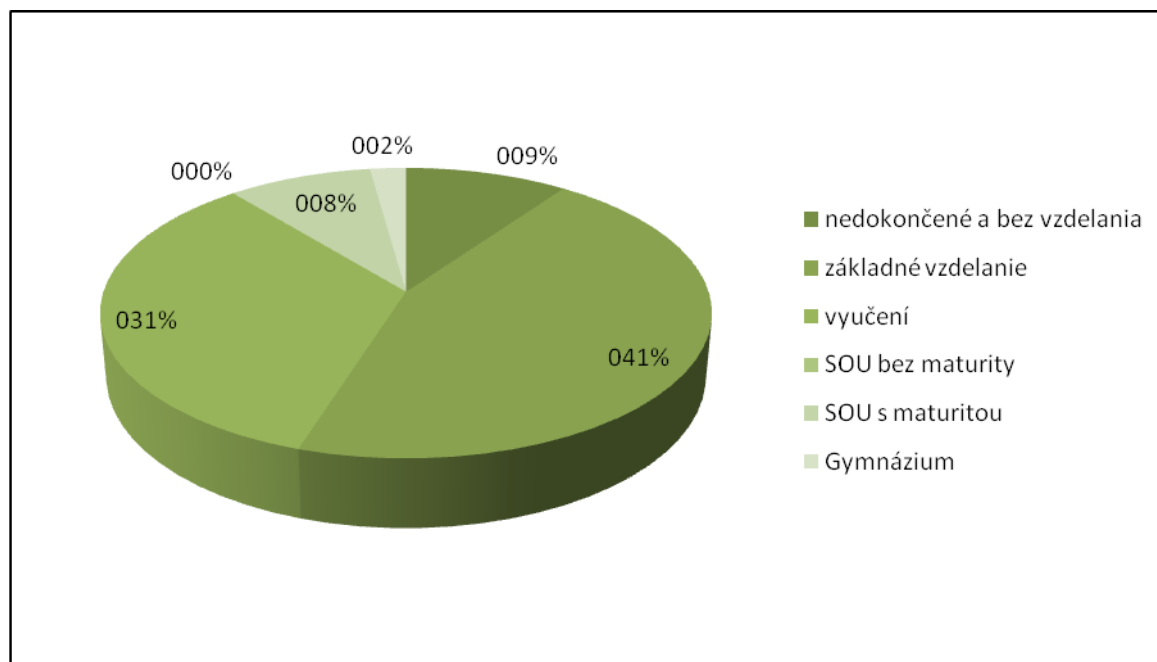
KZAM A osoby bez

Tab. 2.6.19 Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa vzdelania k 30.9.2010

Obec	UoZ spolu	Vzdelanie UoZ									
		a nedokončené	Základné vzdelanie	Vyučení	SOU bez maturity	SOU US s maturitou	Gymnázia	SOŠ s maturitou	Vyššie vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie	Vedecká výchova
Marcelová	429	38	174	133	0	33	9	33	2	7	0

Zdroj: UPSVAR 2010

Graf 2.4.1: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa vzdelania k 30.9. 2010

2.7 Prehľad realizovaných investícií

Rok 2011

Názov investície	Rekonštrukcia a modernizácie verejného osvetlenia v obci Marcelová
Oprávnené náklady	240.200,40 €
Spolufinancovanie - 5 %	12.010,02 €
Zdroje EU – 85 %	204.170,34 €
Štátny rozpočet - 10 %	24.020,04 €
Iné	
Poskytovateľ	Ministerstvo hospodárstva SR a Slovenská inovačná a energetická agentúra
Operačný program	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Spolufinancovania fondom	Európsky fond regionálneho rozvoja
Rok začatia	2010
Rok ukončenia	2011

Názov investície	Výstavba nájomných bytov – 18b.j. - na ul. Cintorínskej
Oprávnené náklady	801.620,00 €
Miestne zdroje	45.320,0 €
Zdroje EU	0
Štátny rozpočet	0
Iné (ŠFRB Bratislava) - úver	529.410,00 €
Poskytovateľ (Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR- NFP	226.890,00 €
Rok začatia	2010
Rok dokončenia	2011

Názov investície	Zlepšenie systému separovaného zberu v obci Marcelová
Oprávnené náklady	450.854,38 €
Miestne zdroje	22.542,72 €
Zdroje EU	383.226,23 €
Štátny rozpočet	45.085,43 €
Poskytovateľ	Ministerstvo životného prostredia SR
Operačný program	Životné prostredie

Spolufinancovaný fondom	Kohézny fond
Rok začatia	2011
Rok dokončenia	2012

Názov investície	Riešenie havarijného stavu telocvične pri ZŠ Marcelová
Oprávnené náklady	41356+ 10384 €
Miestne zdroje	10384,00 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Krajský školský úrad Nitra
Iné - dotácia	41.356,00 €
Rok začatia	2011
Rok dokončenia	2012

Rok 2012

Názov investície	Kamerový systém v obci Marcelová
Oprávnené náklady	11.701,86 €
Miestne zdroje	6.701,76 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Obvodný úrad , prevencie kriminality , Nitra
Iné - dotácia ????	5.000,00 €
Rok začatia	2012
Rok dokončenia	2012

Názov investície	Meranie rýchlostí v obci Marcelová
Oprávnené náklady	6.300,00 €
Miestne zdroje	6.300,00 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Obec Marcelová
Iné - dotácia	
Rok začatia	2012

Rok dokončenia	2012
----------------	------

Názov investície	Odvedenie dažďových vôd na ul. Žitavskej
Oprávnené náklady	22.890,48 €
Miestne zdroje	1.145,48 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Environmentálny fond Bratislava
Iné - dotácia	21.745,00 €
Rok začatia	2012
Rok dokončenia	2012

Rok 2013

Názov investície	Riešenie havarijného stavu telocvične pri ZŠ Marcelová
Oprávnené náklady	107.085,59 €
Miestne zdroje	16.063,00 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Obvodný školský úrad Nitra
Iné - dotácia	91.000,00 €
Rok začatia	2013
Rok dokončenia	2013

Názov investície	Odkanalizovanie obce Marcelová
Oprávnené náklady	8.652.749,09 €
Miestne zdroje	432.637,45 €
Zdroje EU	7.354.836,73 €
Štátny rozpočet	865.274,91 €
Poskytovateľ	Ministerstvo životného prostredia SR
Operačný program	Životné prostredie
Spolufinancovaný fondom	Kohézny fond
Iné - dotácia	
Rok začatia	2012
Rok dokončenia	2015

Názov investície	Dobudovanie kamerového systému v obci Marcelová
Oprávnené náklady	7.877,04 €
Miestne zdroje	2.877,04 €
Zdroje EU	
Štátny rozpočet	
Poskytovateľ	Obvodný úrad , prevencie kriminality , Nitra
Iné - dotácia ????	5.000,00 €
Rok začatia	2013
Rok dokončenia	2013

2.8 Cezhraničná spolupráca

V rámci cezhraničnej spolupráce sú významné aspekty spolupráce a to členstvo v euro regionálnych zoskupeniach a priama spolupráca s partnerskou obcou v Maďarskej republike . V rámci Euroregionálnych zoskupení je obec členom euroregiónu Dunaj a euroregiónu Váh- Dunaj -Ipeľ.

Euroregión Váh – Dunaj - Ipeľ vznikol v obci Neszmély (v Maďarsku) 3. júla 1999, kedy zástupcovia samospráv žúp Komárom - Esztergom a Pest a prednosta Krajského úradu v Nitre podpísaním zmluvy o spolupráci vyjadrili presvedčenie, že upevnenie a rozšírenie obojstrannej spolupráce nitrianskeho regiónu so župami Komárom - Esztergom a Pest je predpokladom pre obojstranne prospešný ekonomický, sociálny i kultúrny rozvoj dotknutých území. Reprezentantom euroregiónu na Slovensku je Regionálne združenie Váh-Dunaj - Ipeľ (RVDI). Cieľom RVDI v rámci Euroregiónu Váh – Dunaj - Ipeľ je spolupracovať najmä na zvýšení konkurencieschopnosti regiónu, spolupráce rozvoja v oblasti hospodárstva a cestovného ruchu, rozvíjaní vzťahov v oblasti školstva a vedy.

Euroregión Dunaj vznikol v roku 2003 v obci Neszmély, avšak je to euroregión s menším priestorovým rozšírením ako Euroregión Váh – Dunaj – Ipeľ zmluvu o spolupráci podpísali obec Neszmély, Mikroregionálny rozvojový spolok okolia mesta Tata a Združenie obcí Most priateľstva. Medzi hlavnými cieľmi Euroregiónu Dunaj je zabezpečiť užšiu spoluprácu medzi obcami ležiacimi v blízkosti Dunaja, koordinovať rozvoj hospodárstva, sociálneho a kultúrneho života.

V roku 2010 vzniklo **Európske zoskupenie územnej spolupráce Pons Danubii** ktoré vytvorili tri slovenské samosprávy [Komárno](#), [Hurbanovo](#), [Kolárovo](#) a tri maďarské [Komárom](#), [Tata](#), [Kisbér](#). [EGTC](#) bolo oficiálne zaregistrované 15. decembra 2010. Zoskupenie s financovaním so zdrojov [Európskej únie](#) podporuje posilnenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti v rámci hraníc daných regiónov. Obec Marcelová aktívne spolupracuje aj s týmto združením do ktorého aktivít sa zapája. V rámci priamej spolupráce má obec podpísanú dohodu o spolupráci s mestom Badacsonytomaj a obcou Vasad. V aspekte projektov cezhraničnej spolupráce obec Marcelová realizovala projekt TOGETHER FOR EACH OTHER! –Marcelová Days / Együtt egymásért –

marcelházi napok/ schváleného projektu spracovaného podľa výzvy Citizenship EACEA, program Európa pre občanov, Akcia 1 – Aktívni občania pre Európu, Opatrenie – Družobné partnerstvá miest (twinning). Obec je v tesnej blízkosti hraníc a preto má cezhraničná spolupráca pre ňu vo všetkých aspektoch rozvoja veľký význam.

3. SWOT analýzy

Analýza rozvojového potenciálu obce Marcelová formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. SWOT analýza je zameraná na prezentáciu poznatkov získaných v predchádzajúcich analytických postupoch vo forme silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Pomenovanie silných a slabých stránok podáva prehľad o vnútornom živote v obci, identifikácia príležitostí a ohrození sa zameriava na uvedenie si vonkajších faktorov, ktoré na kvalitu života obce jej ďalší rozvoj vplývajú.

Analýza sa dotýka 6 oblastí:

1. Riešeného územia
2. Prírodného prostredia, životného prostredia
3. Vývoja obyvateľstva
4. Spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov
5. Ekonomická štruktúra
6. Cezhraničná spolupráca

3.1 Riešeného územia

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Budapešť, Nitra, Nové Zámky, Komárno, Esztergom dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Dunaj (európsky multimodálny koridor) dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Nitra - Nové Zámky - Komárno veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a cestovného ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> Vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trv. trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda Nevyhovujúci stav protipovodňových zariadení Nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby Zlý technický stav miestnych komunikácií Chýbajúca kanalizácia pre väčšinu domácností a organizácií

<ul style="list-style-type: none"> • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • súčasťou Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšenie komunikačného prepojenia obce smerom na okresné mestá Bratislava, Nitra, Komárno • Využitie prírodného potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu • Výstavba cyklotrás • Dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia a zároveň pri nových výstavbách nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia obce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerozvíjanie marketingu územia • Nezaujímajú investorov o obec • Zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu • Oneskorenie výstavby a rekonštrukcie cestných komunikácií • Znižovanie ekologickej stability obce v dôsledku intenzívneho pôsobenia stresových faktorov

3.2 Prírodného prostredia, životného prostredia

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Nachádzajú sa v riešenom území prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • absencia väčších zdrojov znečisťovania životného prostredia - dobrá kvalita životného prostredia • prítomnosť kompostárne • priaznivé podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva • aktivita obce a jej obyvateľov v oblasti zberu a triedenia domového odpadu • prítomnosť ČOV (spoločnej so susednou obcou Chotín) 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trvalých trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • nevyhovujúci stav protipovodňových zariadení • neefektívne fungujúci systém separovaného zberu odpadu • nedostatočné povedomie obyvateľov o súčasnom stave životného prostredia
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • zabezpečenie komplexnej ochrany územia pred povodňami rekonštrukcia a revitalizácia protipovodňových zariadení • zlepšenie systému separovaného zberu odpad • využitie fondov Európskej únie, • usporiadanie osvetových a náučných akcií pre deti a mládež v rámci životného prostredia (o separovaní odpadov, atď.), • znižovanie ekologických záťaží územia, 	<ul style="list-style-type: none"> • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku zintenzívnenia stresových faktorov (vysoko intenzívna poľnohospodárska výroba, • znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy • riziko rozširovania nelegálnych skládok odpadu so vznikom trvalej ekologickej záťaže na životnom prostredí • nerozšírenie kanalizácie

3.3 Vývoja obyvateľstva

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • veľký záujem o bývanie v obci (migračný prírastok obyvateľstva • klesajúca miera nezamestnanosti • stabilizovaná produkčná základňa obyvateľstva • stabilizovaný podiel produktívnej zložky obyvateľstva • prítomnosť základných zariadení vzdelávania v obci – materské školy a základné školy • Pôsobnosť školského zariadenia s dvojazyčným vyučovacím jazykom 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká mortalita obyvateľstva • nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • vysoký počet obyvateľstva so vzdelaním bez maturity, prípadne bez vzdelania • vysoká miera dlhodobu nezamestnaných • dlhodobu záporné demografické saldo prirodzeného prírastku obyvateľstva • prevláda trend celkového úbytku obyvateľstva v posledných rokoch • všeobecne nepriaznivý vývoj vekovej

	<p>štruktúry obyvateľstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • rastúci trend indexu stárnutia – rast priemerného veku obyvateľstva
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjajúca sa bytová výstavba v obci • Asistencia obce pri zapájaní osôb s nízkym vzdelaním alebo kvalifikáciou do verejného života obce • Podpora rozvoja kultúrneho kapitálu obce prostredníctvom nadväzovania a zintenzívňovania kultúrnych väzieb medzi jednotlivými združeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúca nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva a výraznejšie starnutie populácie • odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore • apatia nezamestnaných - pasívne zotrvávanie v sociálnej sieti • Možnosť prehlbovania niektorých patologických javov v obci – dlhodobá nezamestnanosť, kriminalita, nízka ekonomická úroveň) • Rast migrácie obyvateľstva

3.4 Spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • moderný kultúrny dom • dobrá kvalita bytového fondu • výstavba nájomných bytov • dobré pokrytie obce GSM signálom • dostupnosť širokopásmového internetu • široké portfólio spolkov a iných záujmových združení reprezentujúcich kultúrny život obce • dobré podmienky pre organizované trávenie voľno časových aktivít a organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v obci • dobré podmienky pre organizovanie trávenie voľného času pre deti, mládež, 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia vhodných priestorov na zabezpečenie starostlivosti o dôchodcov • nedostatok športových zariadení • zlý technický stav telocvične ZŠ • nedostatok bytov pre záujemcov o bývanie v obci • zlý technický stav miestnych komunikácií • nevyhovujúci stav verejného osvetlenia • chýbajúca kanalizácia pre väčšinu domácností a organizácií • absencia vybudovaných regionálnych cyklotrás nadväzujúcich na Dunajskú cyklistickú cestu

dospelých a dôchodcov	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> rekonštrukcia telocvične pri ZŠ zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce – zriadenie domova dôchodcov zriadenie pamätného/vlastivedného domu výstavba športových zariadení vybudovať lepšie podmienky pre voľno – časové aktivity pre obyvateľstvo materiálna a finančná podpora zo starny obce pre činnosť spolkov 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

3.5 Ekonomická štruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu veľký záujem obecnej samosprávy a podnikateľov o rozvoj cestovného ruchu tradícia podnikania v poľnohospodárstve vysoká inovatívnosť podnikateľskej sféry priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo veľký záujem obecnej samosprávy a podnikateľov o rozvoj cestovného ruchu Pôsobnosť subjektov – PO a FO, v službách s vysokou pridanou hodnotou Vysoký podiel pracovne produktívnej zložky obyvateľstva 	<ul style="list-style-type: none"> Nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby zastaranosť technického vybavenia, strojov a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch - nedostatočná kapitálová vybavenosť agropodnikov nízka úroveň materiálno-technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu chýbajúca tradícia cestovného ruchu v obci slabý marketing cestovného ruchu Nedostatočne rozvinutý miestny trh práce v aspekte nepružnosti ponuky a dopytu na trhu práce Relatívne nízke mzdy v regióne Pretrvávajúca vyššia miera

	<p>nezamestnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Relatívne vysoký podiel pracujúcich odchádzajúcich za prácou do susedných oblastí
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> Zvyšujúci záujem o eko- a bioprodukty – ekologická produkcia rastlinných a živočíšnych produktov zvyšujúci záujem o vidiecky cestovný ruch rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. pestovanie liečivých rastlín rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel vybudovanie služieb vidieckej turistiky a agroturistiky vybudovanie turistickej ubytovne realizácia inovatívnych projektov podporujúcich ekonomický rozvoj obce podpora rozvoja spolupráce subjektov hospodárskeho života efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka vytvorenie informačného systému o cestovnom ruchu obce intenzívnejšia spolupráca školského systému a podnikateľskej sféry s cieľom prispôsobiť obsah a rozsah vzdelávania požiadavkám trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia nezáujem o agrárne a turistické produkty obce i regiónu implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty využívať podporné programy štátu a EU nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie

3.6 Cezhraničná spolupráca

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým Komárom, Esztergom • súčasťou Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ • dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Dunaj (európsky multimodálny koridor) • nadviazané partnerstvá so zahraničnými obcami: <u>BADACSONYTOMAJ</u> (HU), <u>VASAD</u> (HU) 	<p>Slabo rozvinutá cezhraničná spolupráca</p> <p>Pomalý rozvoj inovatívnych odvetví s potenciálom cezhraničnej spolupráce</p> <p>Slabá inovačná aktivita v obci</p> <p>Propagačné materiály územia</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami, ako aj cezhraničnej spolupráce • podporné programy pre rozvoj cezhraničnej spolupráce, • prehľbovanie partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií, 	<ul style="list-style-type: none"> • stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • finančná náročnosť pri spolufinancovaní projektov z fondov Európskej únie • nezáujem zo strany občanov , predstaviteľov samosprávy • nízka úroveň verejných a súkromných výdavkov • slabá informovanosť občanov o činnosti s cieľom regionálnej samosprávy

4. Problémová analýza a stanovenie rozvojových priorít

Po spracovaní analýzy zdrojov územia a SWOT analýz sa pristupuje v aspekte definovania stratégie rozvoja k definovaniu problémových okruhov a následne k stanoveniu rozvojových priorít. To sú aspekty, ktoré majú dominantný vplyv z hľadiska strednodobého koncepčného rozvoja obce Marcelová. Spracovaná komparatívna analýza SWOT analýz sa stala základom pre spresnenie kritických oblastí a je základom pre zameranie celej rozvojovej stratégie. Analytické poznatky boli kategorizované podľa **problémových oblastí**:

Životné prostredie

- znečistené vodné toky
- množstvo nelegálnych, čiernych a nebezpečných skládok odpadov
- vypúšťanie odpadovej vody na verejné priestranstvá, nelegálne vyvážanie smetí..
- nedoriešený separovaný zber odpadov
- znečistené ovzdušie z intenzívnej dopravy
- v obci absentuje kanalizácia
- nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- nízke zapojenie občanov do ochrany životného prostredia
- slabý informačný systém o stave životného prostredia
- absencia cyklotrás
- nie sú naplnené ciele environmentálnej kvality povrchových vôd predovšetkým z hľadiska ekologického i chemického stavu
- negatívne dôsledky pôsobiacej vodnej a veternej erózie
- málo lesných plôch
- málo verejnej zelene
- neupravená verejná zeleň

Verejná infraštruktúra

- Zanedbaný stav kultúrnych a historických pamiatok
- Málo stavebných pozemkov
- Roztrieštenosť pozemkového vlastníctva
- Nie sú nájomné a sociálne byty

- Nepostačujúce množstvo stavebných pozemkov
- Nevyriešené vlastnícke vzťahy verejných budov a pozemkov
- Budovy Základných a Materských škôl sú v zlom technickom stave
- Miestne chodníky, cesty a mosty sú v zlom technickom stave
- Zlý technický stav infraštruktúry (vodovodná, kanalizačná elektrická sieť...)
- nedostatočná úroveň služieb

Spoločenský život

- Propagácia kultúrnych pamiatok je nedostatočná
- Nedostatočné množstvo mládežníckych aktivít
- Málo neziskových organizácií a kultúrno-spoločenských skupín
- Nedostatočná zdravotná starostlivosť – chýbajú lekári
- Chýbajú detské ihriská
- Futbalové ihriská, viacúčelové zariadenia, telocvične v niektorých obciach úplne chýbajú
- Existujúce detské ihriská a športoviská sú v zlom stave
- Nedostačujúce akcie regionálneho charakteru
- Chýbajú domy ľudových tradícií
- Miestne tradície sú prezentované v malej miere
- Kultúrne skupiny majú málo prostriedkov na svoju činnosť
- Nedostatočná spolupráca medzi samosprávou, podnikateľmi a neziskovými organizáciami
- Nedodržiavanie rýchlostí jazdy v obci, nedostatočné kontroly, spomaľovače a dopravné značenia obmedzujúce rýchlosť
- Nedostatočná verejná doprava
- Vzdelanostná úroveň a informovanosť miestneho obyvateľstva a podnikateľov je nízka
- Nedostatočné mimoškolské a celoživotné vzdelávanie miestneho obyvateľstva
- Pasivita miestneho obyvateľstva o veci verejné
- Málo oddychový zón
- Slabá nadväznosť vzdelávacieho systému a trhu práce

Hospodárstvo

- Nepostačujúce pozemky na podnikanie
- Veľa čiernych stavieb
- Chýbajú stravovacie a ubytovacie možnosti
- Nedostatočne rozvinutý cestovný ruch
- V obciach chýbajú bankomaty
- Chýba dom služieb a obchody
- Nedostatočný odbyt poľnohospodárskych výrobkov a produktov
- Nie je zabezpečené odborné poradenstvo a vzdelávanie podnikateľov
- Nedostatočné možnosti založenia miestnych firiem
- Absentuje spolupráca miestnych podnikateľov
- Neexistuje systém motivácie podnikateľského sektora
- Vysoký počet nezamestnaných so základným a učňovským vzdelaním
- Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odchádza za prácou
- Zníženie miery podnikateľskej aktivity
- Úroveň zamestnanosti v porovnaní s krajinami je podpriemerná
- Nedostatočná ponuka a kvalita služieb a produktov CR
- Propagácia CR nie je na dostatočnej úrovni, z toho dôvodu nie sú využité potenciáli a možnosti CR

Cezhraničná spolupráca

- Neinformovanosť obyvateľstva
- Zavádzanie cezhraničných e-služieb
- Web - portál
- Absentujú propagačné materiály územia
- Pomalý rozvoj inovatívnych odvetví s potenciálom cezhraničnej spolupráce
- Pokles výkonnosti služieb v oblasti CR a kultúry v obci

4.1 Identifikácia problémových okruhov

Po identifikácii hlavných problémových oblastí hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa definovalo **10 problémových okruhov hospodárskeho a strategického rozvoja obce Marcelová**:

1. Znečistené životné prostredie

- Prítomnosť veľkých znečisťovateľov ŽP
- Výskyt starých ekologických záťaží
- Nízka úroveň plánovacej a projektovej pripravenosti
- Nedostatočná protipovodňová ochrana
- Nepostačujúce verejné skládky, vyvážanie smetí na nelegálne skládok odpadu
- Nezabezpečené triedenie a likvidovanie komunálneho odpadu
- Je málo lesných plôch
- Je málo verejnej zelene

2. Verejná infraštruktúra je v zlom stave a nedostatočná

- Kluby a spoločenské miestnosti nespĺňajú súčasné požiadavky
- Miestne chodníky, cesty a mosty sú v zlom technickom stave
- Zanedbaný stav kultúrnych a historických pamiatok
- Autobusové zastávky sú v nevyhovujúcom stave
- Kluby a spoločenské miestnosti nespĺňajú súčasné požiadavky
- Budovy Základných a Materských škôl sú v nevyhovujúcom technickom stave
- Pozemky sú nevysporiadané
- Verejné priestranstvá a parky sú v nevyhovujúcom stave

3. Technická infraštruktúra je v zlom stave

- Zaostávajúca technická infraštruktúra a vybavenosť na vidieku
- Stav miestnych komunikácií je nevyhovujúci
- Absentujú cyklotrasy
- Kluby a spoločenské miestnosti nespĺňajú súčasné požiadavky

4. Nedostatočná voľno-časová infraštruktúra

- Nedostatočná podpora mládeže

- Málo možností na športovanie a oddych
 - Rozšíriť oddychové zóny
 - Rozšíriť možnosti na oddych a šport
 - Rozšíriť športové zariadenia, ihriská, telocvične
 - Nepostačujúce vybavenie klubových miestností pre mládež aj seniorov
- 5. Zdravotná a sociálna starostlivosť je nedostatočná a školská infraštruktúra nevyhovujúca**
- Zlý technický stav základných aj materských škôl
 - Nepostačujúce služby pre seniorov
 - Nevyhovujúce budovy zdravotných stredísk
 - Chýbajú domovy dôchodcov a domovy sociálnych služieb
 - Nedostatočná zdravotná starostlivosť – chýbajú lekári
- 6. Apatia miestneho obyvateľstva o veci verejné**
- Pasivita mladých ľudí
 - Málo informácií o možnostiach
 - Málo zdrojov na organizáciu spoločenských podujatí
 - Slabá schopnosť obyvateľov a podnikateľov prispôbiť sa požiadavkám trhového hospodárstva
 - Chýbajú kultúrne, spoločenské a verejno-prospešné aktivity miestnych obyvateľov
- 7. Nedostatočne rozvinutá infraštruktúra a chýbajúce služby CR**
- Neexistujúca alebo nekvalitná cezhraničná dopravná infraštruktúra
 - Slabá informovanosť obyvateľstva
 - Tvorba nových produktov
 - Zlepšenie marketingu CR
 - Tvorba nových produktov CR
 - Nedostatočná priechodnosť ČR-SR hranice v turisticky exponovaných územiach
 - Absentujú kvalitné ubytovacie služby
 - Absentujú stravovacie zariadenia

- Zanedbávanie obnovy historických objektov a kultúrnych zariadení
- Nedostatočná ponuka atraktívnych produktov CR
- Nedostatočná vybavenosť územia rozvinutou turistickou infraštruktúrou a službami

8. Vzdelanostná úroveň a informovať miestneho obyvateľstva je nedostatočná

- Nedostupnosť kvalitných e-služieb pre cezhraničný región
- Nerozvinuté IKT služby
- Chýbajú mimoškolské aktivity pre deti a mládež
- Chýba celoživotné vzdelávanie miestneho obyvateľstva
- Chýbajú pravidelne aktualizované informačné tabule

9. Málo pracovných príležitostí, nezabezpečené podmienky miestneho podnikania

- Nepostačujúce priestory na podnikanie
- Málo miestnych pracovných príležitostí
- Málo zdrojov na obnovu technológií
- Málo rozvinuté služby pre podporu malého a stredného podnikania
- Úpadok tradičných remeselných výroby
- Relatívne vysoký podiel absolventov na evidovanom pote nezamestnaných
- Málo pracovných príležitostí pre starších ľudí
- Chýba kvalitné odborné poradenstvo
- Nízke priemerné zárobky
- Neukončená reštrukturalizácia tradičných priemyselných odvetví

10. Rozvoj cezhraničných kooperácií

- Je len inštitucionálny, nekonceptný - formálna úroveň
- Zvýšená dostupnosť a kvalita cezhraničnej infraštruktúry
- Obec má nepostačujúce informačné - propagačné materiály
- Absentujúci web - portál
- Nebadať rozvoj regionálnych a cezhraničných priemyselných klastrov

4.2 Definovanie priorít rozvoja územia

V aspekte definovaných problémových okruhov na základe analýzy existujúceho stavu sa pre zabezpečenie rovnomerného a trvalo udržateľného rozvoja obce Marcelová v základnom programovom dokumente – Programe Sociálneho a Hospodárskeho rozvoja obce definovali nasledovné priority rozvoja:

- ✓ Oblasť Občianskej vybavenosti,
- ✓ Oblasť Technickej infraštruktúry,
- ✓ Oblasť Podpory podnikania,
- ✓ Oblasť zdravotníctva a sociálnych vecí,
- ✓ Oblasť Kultúry a športu,
- ✓ Oblasť životného prostredia,
- ✓ Oblasť školstva a ľudských zdrojov.

5. Zostavenie strategického rámca

5.1 Vízia, strategický cieľ, strategické priority a špecifické ciele

Vízia obce Marcelová do roku 2020

Víziou obce Marcelová je mať vzdelaných a kultúrnych obyvateľov, ktorým je obec schopná poskytnúť zamestnanie, dobudovať modernú infraštruktúru, rozvinúť cestovný ruch a mať v obci zdravú konkurencieschopnosť a podnikateľské prostredie s trvalo udržateľným ekonomickým rastom.

Prijmová situácia obce je uspokojivá. V obci sú k dispozícii vhodné priestory a pozemky pre podnikateľov, ktoré by vhodným využitím ponúkajú prácu pre miestnych obyvateľov. Podnikateľom a obyvateľom je zabezpečené odborné poradenstvo.

Podmienky bývania v obci sú dobré, zvýši sa počet mladých ľudí. Miestna technická infraštruktúra – chodníky, cesty, mosty i verejná zeleň je udržiavaná a v dobrom stave. Malé športové ihriská, detské ihriská i telocvična, poskytujú vhodné podmienky pre trávenie voľného času. Kluby aj spoločenské miestnosti sú využívané na kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje sociálne a zdravotné služby pre seniorov. Zabezpečenie kvalitnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti v obci je taktiež Zdravotná starostlivosť sa zlepšila, absencia lekárov v obci pominula.

Technická infraštruktúra je vybudovaná takmer v celej obci, je udržiavaná a v dobrom stave. Rekonštrukcia telocvične Základnej školy poskytuje priestory pre voľno-časové aktivity žiakov a mládeže. Je v záujme obce aj naďalej v rekonštrukcii podobných objektov pokračovať.

Ochrana životného prostredia je zlepšená aj rozvojom separovaného zberu. Vybudovaná je aj cyklotrasa. Stav kultúrnych a historických pamiatok sa zlepšil. Stav životného prostredia je zlepšený aj vďaka rekultivácii starých skládok odpadu, zlepšeniu systému separovaného a biologického zberu

odpadov ale predovšetkým zabezpečením osvetovej činnosti. Revitalizované miestne vodné plochy a ich okolia zabezpečujú príjemný oddych pre miestnych obyvateľov ale aj návštevníkov obce.

1. Oblasť Občianskej vybavenosti

Strategický cieľ: Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania.

Prioritná oblasť:

1.1 Zabezpečiť potrebnú verejnú infraštruktúru

Opatrenie:

1.1.1 Rozvoj infraštruktúry verejných služieb a voľno-časových aktivít

Aktivita

1.1.1.1 Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu – doplnenie vnútorného vybavenia

1.1.1.2 Vybudovanie viacúčelového ihriska

1.1.1.3 Rekonštrukcia športového areálu pri futbalovom ihrisku

1.1.1.4 Zriadiť posilňovňu pre mládež

Prioritná oblasť:

1.2 Zlepšenie situácie v oblasti bývania

Opatrenie

1.2.1. Zlepšenie podmienok bývania

Aktivita

1.2.1.1 Vybudovať nájomné a sociálne byty

1.2.1.2 Vytvoriť stavebné pozemky

2. Oblasť Technickej infraštruktúry

Strategický cieľ: Zabezpečiť potrebnú technickú infraštruktúru pre kontinuálne zvyšovanie a udržiavanie kvality života obyvateľstva. Rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry a dobudovanie absentujúcej infraštruktúry.

Prioritná oblasť:

2.1. Zabezpečiť potrebnú technickú infraštruktúru

Opatrenie:

2.1.1. Rozvoj technickej infraštruktúry

Aktivita

2.1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií – chodníkov a ciest

2.1.1.2 Rekonštrukcia námestia obce

Opatrenie:

2.1.2. Rozvoj dopravy a dopravnej infraštruktúry

Aktivita

2.1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

2.1.2.2 Rekonštrukcia miestnych chodníkov

2.1.2.3 Zvýšiť bezpečnosť premávky v obci

3. Oblasť Podpory podnikania

Strategický cieľ: Vytvorenie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach hospodárstva a podporiť rozvoj miestneho podnikania.

Prioritná oblasť:

3.1. Rozvoj miestneho podnikania

Opatrenie:

3.1.1 Podpora miestneho podnikania

Aktivita:

3.1.1.1 Vytýčenie vysporiadaných lokalít vo vlastníctve obce s účelom ich poskytnutia na rozvoj podnikania

3.1.1.2 Revízia územného plánu obce v aspekte potreby vytvorenia nových priemyselných zón

3.1.1.3 Zabezpečenie prostriedkov na dobudovanie technickej infraštruktúry v lokalitách určených na rozvoj podnikania

3.1.1.4 Vytvorenie priemyselného parku

3.1.1.5 Podpora multifunkčného poľnohospodárstva

3.1.1.6 Podpora činností zabezpečujúcich zhodnocovanie poľnohospodárskej prvovýroby – spracovanie produktov a výroba miestnych špecialít, predaj z dvora

3.1.1.7 Propagácia obce ako miesta pre investovanie a podnikanie

3.1.1.8 Zabezpečiť odborné vzdelávanie pre podnikateľov

3.1.1.9 Spracovanie databázy existujúcich vhodných lokalít na rozvoj podnikania – brownfieldy, greenfieldy

3.1.1.10 Spracovanie databázy podnikateľov v obci Marcelová

Opatrenie:

3.1.2 Spolupráca v záujme hospodárskeho rozvoja a podpora rozvoja cestovného ruchu

Aktivita:

3.1.2.1 Účasť obce na projektoch podporujúcich hospodársky rozvoj a cestovný ruch v regióne

3.1.2.2. Cezhraničná spolupráca pri tvorbe ponuky turistických a voľno-časových aktivít

3.1.2.3 Podpora budovania neziskovej infraštruktúry cestovného ruchu

3.1.2.4 Podpora segmentu agroturizmu a vodného turizmu ako foriem vhodných do prírodného a kultúrneho prostredia obce

Opatrenia

3.1.3. Využitie potenciálu dostupnej pracovnej sily

Aktivita:

3.1.3.1 Podpora budovania neziskovej infraštruktúry podnikania

3.1.3.2 Spolupráca s kompetentnými organizáciami podieľajúcimi sa na udržaní a zvýšení zamestnanosti

3.1.3.3 Podpora činností na zvýšenia kvalifikácie a rekvalifikácie pracovnej sily v súlade s požiadavkami trhu práce, zvýšenie mobility dostupnej pracovnej sily

3.1.3.4 Podpora a spolupráca so subjektmi poskytujúcimi pracovné príležitosti ohrozeným skupinám pracovnej sily a marginálnym skupinám

4. Oblasť Zdravotníctva a sociálnych vecí

Strategický cieľ: Zvýšiť kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb v obci. Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry.

Prioritná oblasť:

4.1. Zvýšenie úrovne zdravotníckych služieb

Opatrenie:

4.1.1 Zabezpečiť kvalitné zdravotnícke služby

Aktivita

4.1.1.1 Podpora rozvoja zdravotníckych služieb

4.1.1.2 Zvýšenie počtu ambulancií a odborných lekárov v obci

4.1.1.3 Zabezpečenie geriatrickej starostlivosti v obci

Prioritná oblasť:

4.2. Zlepšenie životných podmienok ovplyvňujúcich zdravie

Opatrenie:

4.2.1 Vytvoriť podmienky pre zdravé a bezpečné životné prostredie

Aktivita

4.2.1.1 Vytvoriť podmienky na ochranu zdravia pred škodlivými faktormi v životnom pracovnom prostredí

Prioritná oblasť:

4.3. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov

Opatrenie:

4.3.1 Podpora zdravotníckej osvedy

Aktivita

4.3.1.1 Propagácia zdravého životného štýlu

4.3.1.2 Podpora programov a organizácií podporujúcich prevenciu rôznych závislostí

4.3.1.3 Podpora osvedy v oblasti nevyhnutnosti prevencie pri potláčaní civilizačných chorôb (kardiovaskulárne a onkologické ochorenia)

4.3.1.4 Podpora aktivít zameraných na duševné zdravie

Prioritná oblasť:

4.4 Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry.

Opatrenie:

4.4.1 Rozvoj sociálnych služieb

Aktivity

4.4.1.1 Vybudovanie centra sociálnej starostlivosti – denného stacionára

4.4.1.2 Modernizácia klubu dôchodcov

4.4.1.3 Vybudovanie nájomných bytov

4.4.1.4 Vybudovanie centra sociálnej starostlivosti

4.4.1.5 Podpora voľno časových aktivít občanov po dosiahnutí dôchodkového veku

4.4.1.6 Aktivity zamerané na pomoc občanom s trvalým postihnutím

4.4.1.7 Činnosti zamerané na podporu sociálne slabých rodín, zavedenie systému priebežného monitoringu

5. Oblasť Kultúry a športu

Strategický cieľ: Zvýšenie úrovne kultúrnej ponuky obce. Rozvoj kultúrnych, informačných a voľno-časových aktivít. Vytvoriť optimálne podmienky pre rozvoj kultúry.

Prioritná oblasť:

5.1. Zvýšenie úrovne kultúrnej ponuky

Opatrenie:

5.1.1 Vytvorenie podmienok pre zachovanie a zveľaďovanie a šírenie kultúrneho dedičstva

Aktivity

5.1.1.1 Podpora činností zameraných na udržiavanie miestnych historických kultúrnych prvkov a ľudových tradícií, podpora festivalov, tradičných remesiel v území s národnostne zmiešaným obyvateľstvom

5.1.1.2 Podpora činností zameraných na prácu s mládežou v segmente ľudovej kultúry a tradícií

5.1.1.3 Zriadenie stálej expozície ľudovomeleckej tvorivosti v obci

5.1.1.4 Podpora účasti na folklórnych zoskupení z obce na regionálnych festivaloch, prehliadkach a súťažiach

5.1.1.5 Podpora organizácií a spolkov v obci majúcich za cieľ rozvoj a zveľaďovanie ľudovej kultúry

5.1.1.6 Zavedenie tradície oceňovania význačných osobností, obyvateľov a rodákov z obce v oblasti, kultúry, vedy a športu

Prioritná oblasť:

5.2. Zvýšenie aktivity miestneho obyvateľstva v oblasti kultúry a športu

Opatrenie:

5.2.1 Podporiť kultúrne a spoločenské organizácie

Aktivity

5.2.1.1 Modernizácia a rekonštrukcia priestorov a objektov slúžiacich na usporiadanie kultúrnych aktivít a činnosti neziskových organizácií, zväzov a spolkov v obci Marcelová

5.2.1.2 Podpora činnosti neziskových organizácií, zväzov a spolkov v obci Marcelová

5.2.1.3 Vytvorenie dotačného systému na podporu financovania neziskových organizácií, zväzov a spolkov v obci Marcelová

5.2.1.4. Podpora činností zameraných na vzdelávacie aktivity určené na skvalitnenie a zefektívnenie činnosti neziskových organizácií, zväzov a spolkov pôsobiach v obci Marcelová

Opatrenie:

5.2.2 Podpora voľno-časových aktivít a športu

Aktivita

5.2.2.1 Vybudovanie nových ihrísk a športovísk

5.2.2.2. Podpora činnosti telovýchovných organizácií

5.2.2.3 Podpora činnosti zameraných na propagáciu pravidelného športu a aktívneho trávenia času mládeže

5.2.2.4 Organizovanie pravidelných tradičných športových podujatí

5.2.2.5. Aktívna podpora mladých športových talentov

5.2.2.6 Poskytnutie športovísk v správe obce aj pre neorganizovaných športovcov a mladých

6. Oblasť Životného prostredia

Strategický cieľ: Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti životného prostredia, ale hlavne trvalo zvyšovať povedomie obyvateľov. Podnietiť ich záujme aktívne sa zapájať a prispievať k ochrane životného prostredia.

Prioritná oblasť:

6.1. Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie

6.1.1 Zlepšiť starostlivosť o prírodné prostredie

Aktivita

6.1.1.1 Zabezpečiť výsadbu vetrolamov a zelených pásov

6.1.1.2 Revitalizovať okolie jazier

6.1.1.3 Výsadba zelených zón okolo komunikácií, zníženie prašnosti a hlučnosti v obci

Opatrenie

6.1.2 Zvýšenie prírodnej hodnoty obce

Aktivita

6.1.2.1 Revitalizovať verejné priestranstvá

6.1.2.2 Zabezpečiť protipovodňové opatrenia

6.1.2.3. Zorganizovať súťaž o najkrajšie „zelené“ priestranstvo, dom, budovu v obci

Opatrenie

6.1.3. Zapojenie verejnosti do zlepšenia stavu životného prostredia

Aktivita

6.1.3.1 Zavedenie environmentálnej výchovy detí na školách formou voľno časových aktivít

6.1.3.2 Každoročne zorganizovať program spojený s „Dňom Zeme“, čistenie obce a biokoridorov

6.1.3.3 Iniciatívy v oblasti možnosti využiteľnosti obnoviteľných zdrojov, vzdelávanie obyvateľstva

6.1.3.4 Účasť na projektoch zameraných na monitoring možnosti využitia obnoviteľných zdrojov energie

Prioritná oblasť:

6.2. Zníženie výskytu smetí, aktívna propagácia v aspekte motivácie obyvateľstva k separácii.

Opatrenie:

6.2.1 Zavedenie systémov separovaného zberu odpadov

Aktivita

6.2.1.1 Propagačné aktivity zamerané na zvýšenie podielu separovaného tuhého komunálneho odpadu

6.2.1.2 Aktivity zamerané na prácu s mládežou – predchádzanie znečisťovaniu životného prostredia odpadom - súťaž v zbere papiera a druhotných surovín pre žiakov škôl

6.2.1.3 Realizovať osvetovú kampaň na selektívny zber odpadov

6.2.1.4. Zavedenie systému domáceho kompostovania – kompostéry do domácnosti, zníženie podielu BRO v TKO

6.2.1.5 Zvýšenie počtu kontajnerových stojísk na separáciu odpadu na verejných priestranstvách obce

7. Oblasť Školstva a ľudských zdrojov

Strategický cieľ: Zvýšenie úrovne vzdelania v obci. Zvýšiť úroveň výchovy a vzdelávania v miestnych predškolských a školských zariadeniach, skvalitniť ich technickú vybavenosť.

Prioritná oblasť:

7.1. Zvyšovanie úrovne vzdelania

Opatrenie:

7.1.1 Rekonštrukcia škôl a školských zariadení

Aktivita

7.1.1.1 Realizácie rekonštrukcie škôl a školských zariadení

7.1.1.2 Dovybavovanie tried a učební modernými didaktickými pomôckami

7.1.1.3 Podpora internetizácie a digitalizácie výučby

7.1.1.4 Podpora voľno časových aktivít školop povinnej mládeže

7.1.1.5. Realizácia projektov zameraných na modernizáciu učebných osnov a inováciu systému vzdelávania podporovaných zo zdrojov EÚ

7.1.1.6 Podpora iniciatívy vytvárania partnerstiev a sietí zo školami a mládežníckymi organizáciami zo zahraničia

7.1.1.7 Podpora účasti talentovanej mládeže na športových, vedomostných , kultúrnych a mládežníckych súťažiach a stretnutiach na Slovensku a v zahraničí

7.1.1.8 Podpora projektov zameraných na riešenie problematiky školopovínnej mládeže z marginálnych skupín

Prioritná oblasť:

7.2. Zlepšenie podmienok každodenného života obyvateľov

Opatrenie:

7.2.1 Zvýšenie aktivity miestneho obyvateľstva

Aktivita

7.2.1.1 Zabezpečiť celoživotné vzdelávanie miestnych obyvateľov

7.2.1.2 Pravidelné organizovanie kultúrno – spoločenských podujatí v obci

7.2.1.3. Organizovanie pravidelných podujatí pre občanov v dôchodkovom veku

7.2.1.4. Organizovanie podujatí pri príležitosti dňa detí

7.2.1.5. Spolupráca s miestnymi cirkvami

5.2 Akčný a finančný plán na roky 2014 - 2016

Oblasť /Prioritná oblasť/ Opatrenie/Aktivita	Plánovaný rok realizácie	Zodpovedný	Celková výška nákladov (EUR)	Celková výška verejných zdrojov (EUR)	Štruktúra verejných zdrojov		
					Vlastné zdroje	Regionálne zdroje	Štátny rozpočet
1/1.1/1.1.1/1.1.1.1 Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu – doplnenie vnútorného vybavenia	2014	Obec Marcelová	5 000,00	5 000,00	500,00	-	4 500,00
4/4.1/4.1.1/4.1.1.1 Podpora rozvoja zdravotníckych služieb	2014	Obec Marcelová	150 000,00	150 000,00	7500,00	-	15 000,00
3/3.1/3.1.1/3.1.1.2 Revízia územného plánu obce v aspekte potreby vytvorenia nových priemyselných zón	2014	Obec Marcelová	4 500,00	4 500,00	4 500,00	-	-
4/4.4/4.4.1/4.4.1.5 Podpora voľno časových aktivít občanov po dosiahnutí dôchodkového veku	2014	Obec Marcelová	2 000,00	2 000,00	2000,00	-	-
5/5.1/5.1.1/5.1.1.1 Podpora činností zameraných na udržiavanie miestnych historických kultúrnych prvkov a ľudových tradícií, podpora festivalov, tradičných remesiel v území s národnostne zmiešaným	2014	Obec Marcelová	25 000,00	25 000,00	-	-	-

obyvateľstvom							
6/6.1/6.1.2/6.1.2.2 Zabezpečiť protipovodňové opatrenia	2015	Obec Marcelová	30 000,00	30 000,00	1 500,00	-	28 500,00
5/5.2/5.2.1/5.2.1.3 Vytvorenie dotačného systému na podporu financovania neziskových organizácií, zväzov a spolkov v obci Marcelová	2015	Obec Marcelová	2 000,00	2 000,00	2 000,00	-	-
7/7.1/7.1.1/7.1.1.5. Realizácia projektov zameraných na modernizáciu učebných osnov a inováciu systému vzdelávania podporovaných zo zdrojov EÚ	2015	Obec Marcelová	50 000,00	50 000,00	2 500,00	-	5 000,00
1/1.1/1.1.1/1.1.1.2 Vybudovanie viacúčelového ihriska	2016	Obec Marcelová	40 000,00	40 000,00	2 000,00	-	-
6/6.2/6.2.1/6.2.1.4. Zavedenie systému domáceho kompostovania – kompostéry do domácností, zníženie podielu BRO v TKO	2016	Obec Marcelová	50 000,00	50 000,00	2500,00	-	47 500,00

5.3. Implementačný a monitorovací rámec

Názov projektu	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu – doplnenie vnútorného vybavenia
Cieľ projektu	Zabezpečenie vnútorného vybavenia kultúrneho domu v Marcelovej, nákup nábytku, vybudovanie nového systému pre interaktívnu komunikáciu
Termín	2014
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	5 000,00 EUR
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	500, 00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	4 500,00 (Program obnovme svoj dom)
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Nakúpené vnútorné vybavenie kultúrneho domu, vybudovanie komunikačného systému
Cieľová skupina	Obyvatelia obce, návštevníci zariadenia,
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Nárast počtu návštevníkov, nárast počtu organizovaných podujatí, nárast počtu zrekonštruovaných objektov

Názov projektu	Podpora rozvoja zdravotníckych služieb
Cieľ projektu	Kompletná rekonštrukcia zariadenia zdravotníckej starostlivosti v obci s cieľom poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti pre občanov obce a regiónu
Termín	2014
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	150 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	7 500,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	15 000,00
Finančné zdroje EÚ	127 500,00 (OP Zdravotníctvo, predp. Výzva 2013)
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Zrekonštruované zdravotnícke zariadenie
Cieľová skupina	Obyvatelia obce a regiónu, užívatelia zariadenia

Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet zrekonštruovaných zariadení, počet nových služieb v zrekonštruovanom zariadení, zlepšenie zdravotnej starostlivosti o občanov obce a regiónu
--	--

Názov projektu	Revízia územného plánu obce v aspekte potreby vytvorenia nových priemyselných zón
Cieľ projektu	Aktualizácia územného plánu obce s cieľom lokácie novej zóny v obci zameranej na podnikanie
Termín	2014
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	4 500,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	4 500,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	-
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Aktualizovaný územný plán obce Marcelová
Cieľová skupina	Obec, občania obce, podnikateľské subjekty
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet aktualizovaných dokumentov určených na územné plánovanie

Názov projektu	Podpora voľno časových aktivít občanov po dosiahnutí dôchodkového veku
Cieľ projektu	Pomoc občanom obce v dôchodkovom veku na aktívne trávenie voľného času, integrácia dôchodcov do spoločenského života v obci
Termín	2014
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	2 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	2 000,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	-
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-

Výstupy projektu	Zorganizované podujatia pre dôchodcov
Cieľová skupina	Občania obce v dôchodkovom veku, občania s postihnutím na invalidnom dôchodku
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet podujatí organizovaných pre dôchodcov, počet účastníkov na podujatiach

Názov projektu	Podpora činností zameraných na udržiavanie miestnych historických kultúrnych prvkov a ľudových tradícií, podpora festivalov, tradičných remesiel v území s národnostne zmiešaným obyvateľstvom
Cieľ projektu	Udržanie a prezentácia kultúry, histórie a tradičných remesiel obce a regiónu
Termín	2014
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	25 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	-
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	-
Finančné zdroje EÚ	25 000,00 (EACEA)
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Zorganizovaný festival kultúry a tradícií
Cieľová skupina	Občania obce, návštevníci z regiónu a zo zahraničia
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet zorganizovaných podujatí, počet návštevníkov, počet účastníkov festivalu

Názov projektu	Zabezpečenie protipovodňových opatrení
Cieľ projektu	Čistenie jarkov a rigolov s cieľom odvádzania dažďovej vody, eliminácia následkov privalových dažďov
Termín	2015
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-

Celkové náklady projektu	30 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	1 500,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	28 500,00 (Environmentálny fond SR)
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Zrekonštruované jarky a rigoly
Cieľová skupina	Občania obce, podnikatelia, obec
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Celková dĺžka zrekonštruovaných jarkov a rigolov

Názov projektu	Vytvorenie dotačného systému na podporu financovania neziskových organizácií , zväzov a spolkov v obci Marcelová
Cieľ projektu	Aktívna podpora kultúrneho a spoločenského života v obci vytvorením systému spolufinancovania činnosti miestnych organizácií a zväzov
Termín	2015
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	Neziskové organizácie v obci Marcelová
Celkové náklady projektu	2 000, 00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	2 000,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	-
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Vytvorený systém financovania organizácií a spolkov
Cieľová skupina	Občania obce, obec, združenia a spolky v obci Marcelová
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet podporených organizácií

Názov projektu	Realizácia projektov zameraných na modernizáciu učebných osnov a inováciu systému vzdelávania podporovaných zo zdrojov EÚ
Cieľ projektu	Podporiť rozvoj inštitúcií v originálnej zriaďovacej kompetencii obce, skvalitnenie výučby na základných školách

Termín	2015
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	Základné školy v obci Marcelová
Celkové náklady projektu	50 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	2 500,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	5 000,00
Finančné zdroje EÚ	42 500,00
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Modernizácia učebných osnov a dovybavenie škôl v obci Marcelová
Cieľová skupina	Žiaci základných škôl, učitelia, občania obce Marcelová
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet inovovaných učebných osnov, počet nakúpených učebných pomôcok

Názov projektu	Vybudovanie viacúčelového ihriska
Cieľ projektu	Podpora voľno časových aktivít zameraných na aktívneho trávenia voľného času, podpora zdravia a fyzickej zdatnosti obyvateľov obce
Termín	2016
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	Športové organizácie a zväzy, školy
Celkové náklady projektu	40 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	2 000,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	-
Finančné zdroje EÚ	38 000,00
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Vybudované viacúčelové ihrisko
Cieľová skupina	Občania obce Marcelová, športové zväzy, školy
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet užívateľov vybudovaného zariadenia, počet športových podujatí organizovaných na novom zariadení

Názov projektu	Zavedenie systému domáceho kompostovania – kompostéry do domácnosti, zníženie podielu BRO v TKO
Cieľ projektu	Zníženie podielu BRO v TKO, zníženie nákladovosti likvidácie odpadu v obci, podpora ochrany životného prostredia
Termín	2016
Zodpovedný	Obec Marcelová
Partneri projektu	-
Celkové náklady projektu	50 000,00
Vlastné zdroje (rozpočet obce)	2 500,00
Regionálne zdroje	-
Štátny rozpočet	47 500,00 (Environmentálny fond SR)
Finančné zdroje EÚ	-
Súkromné zdroje	-
Výstupy projektu	Vybudovaný systém domáceho kompostovania BRO
Cieľová skupina	Obec, Občania obce Marcelová
Indikátory výstupu, výsledku a dopadu	Počet zakúpených kompostérov, percentuálne zníženie podielu netriedeného TKO

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Marcelová je základným programovacím dokumentom obce. Definuje na základe analýz rozvojové priority, prostredníctvom realizácie aktivít rieši investičný a neinvestičný rozvoj. Významnú úlohu zohráva pri tvorbe rozpočtu obce v aspekte ekonomickej udržateľnosti činnosti samosprávy. Ako plánovací dokument je živým dokumentom, pracuje sa s ním priebežne, aktualizuje sa, vyhodnocujú sa ukazovatele kvality života v obci. Do prípravy dokumentu sú zahrnuté všetky cieľové skupiny ktoré tvoria obec ako sídelnú jednotku. Pre implementáciu programu rozvoja, priebežný kontroling a aktualizáciu bude zriadená koordinácia komisia v zložení starosta obce, poslanci, predsedovia komisií a vedúci organizácii v zriaďovateľskej kompetencii obce s dôrazom aj na odborné zastúpenie jednotlivých kompetencií priradených k jednotlivým prioritám. Prvým krokom k zahájeniu implementácie programu je jeho schválenie zastupiteľstvom samosprávy.

Úlohou komisie bude:

- schádzať sa hodnotenie implementácie programu rozvoja minimálne raz za polroka
- raz za rok podávať správu zastupiteľstvu o stave realizácie aktivít plánovaných v danom kalendárnom roku
- pridelovať riadiace kompetencie k realizácii jednotlivých aktivít stanovených v akčnom pláne
- podľa postupnosti plánovať jednotlivé aktivity
- aktualizovať a dopĺňať akčný plán programového dokumentu
- získavať spätnú väzbu od občanov a všetkých dotknutých v obci, oboznamovať s programom rozvoja, vyhodnocovať indikátory monitorujúce stav realizácie jednotlivých aktivít a ich dopadov na skvalitnenie života v obci

Stanovené úlohy budú realizované v rámci zavedených postupov úradu a jednotlivých inštitúcií v zriaďovateľskej kompetencii samosprávy. V rámci implementácie projektu – realizácii prebiehajúcich aktivít je podstatné pridelenie úloh a kompetencií pre jednotlivé odbory samosprávy a koordinácia činností – investičné, účtovné a evidenčné kompetencie, monitoring. V rámci flexibility – v závislosti od možnosti získavania finančných zdrojov na financovanie aktivít je nutné flexibilne aktualizovať akčný plán ale je nutné brať aj ohľad na možnosti dané rozpočtom obce – kofinancovanie investičných aktivít. Programové riešenie územia je dlhodobý kontinuálny proces. V aspekte doby vyžaduje sofistikované riešenie ktorého prínosom je zhodnocovanie potenciálu územia, zlepšenie kvality života na vidieku, zastavenie demografického regresu a zvýšenie lukrativity územia – vytvorenie podmienok na podnikanie. Aktualizácia programu rozvoja bude realizovaná na výbere priorít, opatrení a aktivít na základe potreby danej v analýze a aktuálnej potreby. Je nutné však brať aj ohľad na pomer investičných a neinvestičných aktivít ktoré sú určené na vzdelávanie, voľno časové aktivity cieľových skupín, environmentálnu problematiku ktoré riešia spoločenské problémy a stmelujú komunitu obce. Postup aktualizácie bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia prednesie dôvodovú zmenu programového dokumentu, navrhne časové preskupenie realizácie najmä aktivít v rámci podporovaných priorít alebo doplnenie a navrhne nové zaradenie v rámci akčného plánu
2. Zastupiteľstvo uznesením verifikuje zmenu.

6. Záver

Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce strategický dokument, ktorý v určitom časovom intervale vyžaduje kompletnú revíziu ako analytickej, tak aj strategickej časti. Pri definícii priorít sa v časovom aspekte berie vždy dlhšie obdobie min. v horizonte 3 a viac rokov keď je možné dosledovať napr. demografický vývoj a ostatné spoločenské aktivity majúce vplyv na hlavnú cieľovú skupinu – obyvateľov obce Marcelová. Ďalším významným faktorom je ohraničenie tzv. programovacím obdobím - možnosťou čerpať štrukturálnu pomoc zo zdrojov európskej únie zameranú na rozvoj regiónov. Tento prelomový rok je rok 2013, ktorý je posledným rokom programacieho obdobia 2007 – 2013 a zároveň posledná aktualizácia PHSR obce Marcelová. Štruktúra dokumentu sa dodržala, rozšírila sa o časti, ktoré autor programu považoval doplniť pre lepšiu možnosť stanovenia priorít rozvoja doplniť. V analytickej časti sa aktualizovali údaje ktoré bolo možné získať, niektoré na miestnej úrovni ale aj také ktoré sú za región, ale dá sa z nich dedukovať stav aj na riešenom území. V zásade platí, že čím je analýza detailnejšia, tým je proces programovania ľahší, a dokáže presne kopírovať potreby riešeného regiónu. Dokument ako taký je členený na nasledovné časti:

1. Analytická časť, obsahuje analýzu všetkých vstupov majúcich vplyv na rozvoj riešeného územia
2. SWOT analýzy okruhov
3. Problémové analýzy a stanovenie rozvojových priorít
4. Strategický rámec, akčný plán, implementačný a monitorovací rámec

Štruktúra jednotlivých priorít, opatrení a aktivít je koncipovaná tak, aby v plnej miere akceptovala potreby obce, boli vyvážené investičné a neinvestičné aktivity a do úvahy sa bral aj pomer racionality finančnej náročnosti a úrovne výstupu pri investičných aktivitách majúcich na zreteli obmedzené možnosti samosprávy a vysoký pomer originálnych kompetencií samosprávy ktorých výkon je hrađený z rozpočtu samosprávy.

PHSR obce Marcelová je ten komplexný plánovací dokument, ktorý môže výrazne napomôcť v rozhodovacom a výkonnom procese a je ho nutné v aspekte zabezpečenia rozvoja a trvalej udržateľnosti obce Marcelová aj využívať.

Použitá literatúra:

1. LUKNIŠ a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
2. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR: Národný plán regionálneho rozvoja SR, Bratislava
3. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR: Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, Bratislava
4. Ministerstvo pôdohospodárstva SR: Plán rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2004-2006, Bratislava
5. Ministerstvo životného prostredia SR: Atlas krajiny SR, Bratislava
6. Ústav informatiky a prognóz školstva: Štatistická ročenka školstva 2005, Bratislava

7. Mesto Komárno: Územný plán mesta Komárno
8. Mesto Komárno: Program odpadového hospodárstva mesta Komárno
9. Mesto Komárno: Koncepcia sociálnej politiky mesta Komárna
10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne: Nezamestnanosť v okrese Komárno, dostupné na: <http://www.upsvar.sk/>
11. Štatistický úrad Slovenskej republiky, dostupné na: <http://portal.statistics.sk>
12. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, dostupné na: <http://www.pamiatky.sk/>
13. Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, dostupné na: <http://www.unsk.sk>
14. Územný plán obce Marcelová, 2007
15. Informačná databáza okresu Komárno – 2012, dostupné na:
<http://rrakn.niton.sk/files/2013/01/Informacna-databaza-okresu-Komarno-2012-verzia001.pdf>
16. Program cezhraničnej spolupráce Maďarska republika-Slovenska republika 2007-2013
17. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja, Nitra
18. Operačný program Životné prostredie na roky 2007-2013, Bratislava
19. Operačný program Doprava na roky 2007-2013, Bratislava
20. Operačný program Informatizácia spoločnosti na roky 2007-2013, Bratislava
21. Operačný program Vyskum a vyvoj na roky 2007-2013, Bratislava
22. Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodarský rast na roky 2007-2013, Bratislava
23. Operačný program Zdravotníctvo na roky 2007-2013, Bratislava
24. Operačný program Vzdelávanie na roky 2007-2013, Bratislava
25. Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia na roky 2007-2013, Bratislava
26. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, dostupné na: <http://www.sopsr.sk/web/>